

Palmira Legurska, Ivo Panchev

(Sofia, Institute for Bulgarian Language (IBL), Bulgarian Academy of Sciences)

Image metaphores (onomasiological catalogue)

Abstract: This paper presents an onomasiological catalogue of image metaphors in Bulgarian, Russian, Serbian, Czech, French, and English, compiled by a group of researchers at the Institute for Bulgarian Language by the Bulgarian Academy of Science, under the project "Cross-typological analysis of vocabulary in related and unrelated languages."

Палмира Легурска, Иво Панчев

(София, ИБЕ, БАН)

Образни метафори (ономасиологичен каталог)

Съставители: Палмира Легурска, Иво Панчев

Разработен върху материали отпроекта: *Съпоставително-типологичен анализ на вторичната номинация на предметните имена в български, руски, сръбски, чешки, френски и английски език – I, II, III*. Авторски колектив: доц. д-р П. Легурска, доц. д-р Н. Бечева, гл. ас. д-р Цв. Аврамова, проф. д-р Д. Веселинов, д-р М. Лилова, д-р И. Панчев.

Проектът „Съпоставително-типологичен анализ на вторичната номинация на предметните имена в български, руски, сръбски, чешки, френски и английски език” се реализира в три етапа. В първия етап на проекта се прави типология на начините и видовете вторична номинация на предметните имена в изброените езици във формата на каталог, който е завършен в периода 2003 – 2005 г. Вторият етап на проекта (2006 – 2008 г.) завършва с изготвянето на два каталога – Ономасиологичен каталог на семантичните преходи в дадените езици и Ономасиологичен каталог на семантичните паралели в споменатите езици. Проектът се разработва от сътрудници на Института за

български език „Проф. Л.Андрейчин” към БАН с ръководител, автор на концепцията и на частите за руски и български език доц. д-р П. Легурска, частите за сръбски са разработени от доц. д-р Н.Бечева, за чешки – гл.ас. д-р Цв.Аврамова, за френски – проф. д-р Д.Веселинов, за английски – н.с. д-р М.Лилова, а обратният каталог на типологията на вторичните номинации в споменатите езици е синхронизиран от д-р И.Панчев и доц. д-р П. Легурска (Легурска 2009, Легурска, Бечева, Аврамова, Веселинов, Лилова, Панчев 2009).

В третата част на проекта се обобщават въпросите, свързани с подобно моделиране на вторичната номинация за целите на многоезичен съпоставителен анализ в монографичното изследване на доц.д-р П. Легурска *„Съпоставителни лексикални анализи и основа за съпоставка”*.

В тази част от проекта е разработен също и синхронизиран каталог на семантичните паралели в български, руски, сръбски, чешки, френски и английски език, отразяващ **образните метафори** в изброените езици от доц. д-р П. Легурска и д-р И. Панчев. Изготвен е също синхронизиран каталог и за **номинативните метафори** в споменатите езици от доц. д-р П. Легурска.

Така работата, изградена в рамките на емпиричната семасиология и ономасиология, илюстрира хипотезата, предложена от ръководителя на темата доц. д-р П. Легурска, че съществуват семантични параметри, по които може да бъде типологизирана полисемията на предметните имена, направена първоначално за два езика – руския и българския, и разпространена и върху материал от сръбски, чешки, френски и английски език. Семантичният параметър, залегал в основата на представения модел, се базира на предположението, че съществува закономерна връзка между принадлежността на дадена лексема към определена тематична група по първично значение и това определя състава и качеството на вторичните ѝ значения. Полисемията се представя чрез троен семантичен параметър – тематична група, тип значение и семантичен множител и по този начин представлява диагностичен и прогнозиращ модел на явлението вторична номинация. Моделът се превръща в еталон на съпоставката (терциум компарационис) за многоезично съпоставително изследване на споменатите по-горе езици.

Изработването на каталога на образните метафори се прави след синхронизиране

на каталозите на семантичните преходи и семантичните паралели в отделните съпоставяни езици (Легурска, Бечева, Аврамова, Веселинов, Лилова, Панчев 2009). За водещ език се приема българският. Съставя се каталог, състоящ се от азбучна и тематична част.

Първата част най-общо изглежда по следния начин: формулира се лексикалното значение на метаезик, след него следват изразяващите го лексикални единици от изучаваните тематични групи: названия за животни, растения, части на тялото, съдове, оръдия, мебели и облекло, разпределени в азбучна последователност за българския език със съответните им еквиваленти в изследваните езици. В скоби след всяка чужда дума е поставен лексикалният ѝ еквивалент в българския език. Тълкуването на лексикалните единици се изготвя след предварителна унификация и опростяване на метаезика в сравнение с дадените тълкувания в отделните авторски части, в които всеки чужд език се съпоставя с българския, с оглед на извличането на семантичната доминанта.

Данните от каталога се подреждат също така и тематично според типа семантичен преход образни метафори: ‘животно’ – ‘човек’, ‘растение’ – ‘човек’, ‘естествен предмет’ – ‘човек’, ‘изкуствен предмет’ – ‘човек’ и пр. рубрики (Легурска, Панчев 2011). Класификацията е модифициран вариант на предложената класификация за семантичните процеси с редовна проява в рамките на предметната лексика в руския и българския език (Легурска 1993, 19-24).

ОНОМАСИОЛОГИЧЕН КАТАЛОГ НА СЕМАНТИЧНИТЕ ПРЕХОДИ В СИНХРОНИЯ (в български, руски, сръбски, чешки, френски и английски език) ОБРАЗНИ МЕТАФОРИ – АЗБУЧНА ПОДРЕДБА

А

‘административно ръководство’ б. **шапка**

‘алчен човек’ б. **акула**, ср. **ајкула** /б. акула/, а. **shark** /б. акула/, ср. **хрчак** /б. хамстер/, а. **hog** /б. **шопар**/, а. **pig** /б. прасе/

‘апатичен, вял човек’ р. **тюфяк** /б. сламен матрак/

Б

‘бавен, муден човек’ б. **костенурка**, фр. **tortue** /б. костенурка/, а. **tortoise** /б. костенурка/

‘безформена дреха’ б. **чувал**, фр. **sac** /б. чувал/

‘безхарактерен човек’ б. **охлюв**, ср. **пуж** /б. охлюв/, ч. **svině** /б. свиня/, ч. **brambora** /б. картоф/, р. **тряпка** /б. парцал/

‘безчестен и подъл човек’ ср. **куја** /б. кучка/, р. **сука** /б. кучка/

‘богати хора’ фр. **linge** /б. бельо/

‘бодър човек’ б. **кукуряк**

‘болезнено слаб човек’ б. **скелет**, р. **скелет**, ср. **костур** /б. скелет/, фр. **squelette** /б. скелет/

‘брокер, който играе на борсата за повишаване на акциите’ р. **бык** /б. бик/

‘бъбрив човек’ б. **сврака**, р. **сорока** /б. сврака/, ч. **straka** /б. сврака/, фр. **pie** /б. сврака/, а. **magpie** /, б. **сврака**; р. **соловей** /б. славей/; ср. **чавка** /б. чавка/; б. **кречетало**, р. **трещотка** /б. кречетало/, ср. **чегрталка** /б. кречетало/, фр. **crécelle** /б. кречетало/; р. **балаболка** /б. дрънкулка/

‘бързоразвиваща се страна’ б. **тигър**

В

‘важен и влиятелен човек’ р. **кит** /б. кит/

‘важен и надменен човек’ р. **гусь** /б. гъсок/

‘важна политическа личност’ фр. **éléphant** /б. слон/

‘верен, предан човек’ б. **куче**

‘висок човек’ р. **дубина** /б. тояга/

‘висока и слаба жена’ б. **спица**

‘висока и слаба девойка’ фр. **bique** /б. коза/

‘високо обществено положение, което дава възможност за придобиване на материални облаги’ ч. **koryto** /б. корито/, ч. **žlab** /б. корито/

‘високомерен човек’ фр. **rou** /б. въшка/

‘влиятелен човек’ б. **лъв**, а. **wheel** /б. колело/

‘внезапно, неочаквано събитие’ б. **бомба**, ч. **bomba** /б. бомба/, фр. **bombe** /б. бомба/

‘военна операция, при която неприятелят се обхваща от две страни’ б. **клещи**, ср. **кleshта** /б. клеши/

‘вражески снайпер, който стреля отгоре’ р. **кукушка** /б. кукувица/

‘връзка, свързване’ ср. **копча** /б. копче/

‘възрастен човек, останал по психика дете’ мн.ч. р. **лбы** /б. чело/

‘вял, разсеян човек’ р. **шляпа** /б. шапка/

‘вял, студен и безстрастен човек’ р. **рыба** /б. риба/

Г

‘гальовна жена’ фр. **chatte** /б. котка/

‘гальовно обръщение към дете’ б. **пиле**, ч. **kuře** /б. пиле/; б. **бръмбарче**, ч. **brouček**/б. бръмбарче/, ч. **brouk** /б. бръмбар/, б. **буболечка**, ср. **соко** /сокол/, ч. **kukačka** /б. кукувица/

‘гальовно обръщение към жена’ р. **ласточка** /б. лястовица/, фр. **chatte** /б. котка/, фр. **colombe** /б. гълъб/, фр. **poule** /б. кокошка/, фр. **puce** /б. бълха/

‘гальовно обръщение към мъж’ р. **голубь** /б. гълъб/, фр. **pigeon** /б. гълъб/, р. **кот** /б. котарак/, фр. **chat** /б. котарак/, р. **котик** /б. морска котка/, фр. **canard** /б. патица/, фр. **lapin** /б. заек/, фр. **poulet** /б. пиле/, фр. **poussin** /б. пиле/, фр. **rat** /б. плъх/

‘гальовно обръщение към любим човек’ б. **гълъбче**, ч. **holoubě**/б. гълъбче/

‘гальовно обръщение към любима жена’ б. **гълъбица**, ч. **holubice**/б. гълъбица/

‘глава като част на тялото на човек’ б. **тиква**, ср. **тиква** /б. тиква/, фр. **citrouille** /б. тиква/, фр. **citron** /б. лимон/, б. **кофа**, б. **канче**

‘главна опора на нещо’ б. **кит**

‘глупав човек’

животни: б. **вол**, ср. **во** /б. вол/, ч. **vůl** /б. вол/, б. **гъсок**, б. **магаре**, р. **осел** /б. магаре/, ч. **osel** /б. магаре/, а. **donkey** /б. магаре/, б. **овен**, р. **баран** /б. овен/, б. **овца**, б. **теле**, р. **индюк** /б. пуяк/, ср. **коњ** /б. кон/, ср. **мазга** /б. катър/, ср. **тетреб** /б. глухар/, ср. **теле** /б. теле/, ср. **хурак (хуран)** /б. пуяк/, ср. **сом** /б. сом/, ч. **mezek**/б. катър/, ч. **trubec** /б. търтей/, ч. **výr**/б. бухал/, фр. **huître** /б.стрида/, а. **goat** /б.козел/, а. **goose** /б. гъска/

артефакти: б. **дръвник**, б. **пън**, р. **болван** / б. **пън**/, р. **чурбан** /б. **пън**/, ч. **špalek** /пън/, фр. **bûche**/б. **пън**/, фр. **souche** /б.пън/, ср. **клада** /б. късо и дебело дърво/, р. **балда** /б. чук/, р. **дубина** /б. тояга/, ср. **батина** /б. тояга/, р. **колпак** /б. калпак/, ч. **pytlík** /чувалче/, фр. **cruche** /б. стомна/, фр. **gourde** /б. кратуна/, фр. **pantoufle** /б. чехли/

растения: б. **ряпа**, б. **тиква**, ср. **тиква** /б. тиква/; р. **лопух** /б. репей/; ср. **буква** /б. бук/, фр. **citrouille** /б. тиква/, фр. **noix** /б. орех/, фр. **poire** /б. круша/

‘глупав и доверчив човек’ б. **теле**, б. **патица (патка)**, б. **шаран**

‘глупав и мързелив човек’ фр. **veau** /б. теле/

‘глупав и наивен човек’ фр. **dindon** /б. пуйка/, фр. **pigeon** /б. гълъб/, а. **mug** /б. чаша/

‘глупав и невеж човек’ фр. **buse** /б. мишелов/

‘глупав и недодялан човек’ ч. **tele**/б. теле/

‘глупав и непохватен човек’ ч. **střevo** /б. черво/

‘глупав и ограничен човек’ ч. **tulipán** /б. лале/, ч. **velbloud**/б. камила/

‘глупав и упорит човек’ б. **магаре**, р. **ишак** /б. магаре/, ср. **магарац** /б. магаре/, фр. **âne** /б. магаре/, б. **муле**, р. **мул** /б. муле/, фр. **mulet** /б. муле/, а. **mule** /б. муле/

‘глупав и не внушаващ уважение човек’ р. **теленок** /б. теле/

‘глупава жена’ б. **гъска**, ср. **гуска** /б. гъска/, р. **гусыня** /б. гъска/, б. **кокошка**, ср. **кокошка** /б. кокошка/, р. **курица** /б. кокошка/, ср. **крава** /б. крава/, р. **корова** /б. крава/, б. **пуйка**, ср. **хурка** /б. пуйка/, ч. **husa** /б. гъска/, ч. **kačena**/б. патица/, ч. **slepice**/б. кокошка/, фр. **becasse** /б. бекас/, фр. **dinde** /б. пуйка/, фр. **oie** /б. гъска/

‘глупава и доверчива жена’ б. **патица/ патка**

‘глупава и надута жена’ б. **пуйка**, ч. **krůta** /б. пуйка/

‘глупав филм’ фр. **navet** /б. ряпа/

‘голяма грешка; глупост’ **bota** /б. обувка/

‘голяма, едра ръка/ шепа’ ср. **лопата** /б. лопата/

‘голяма шапка’ б. **тенджера**

‘голямо количество изобщо’ б. **чувал**, ср. **vreћа** /б. чувал/

‘горделив човек’ б. **петел**

‘горен слой’ б. **риза**, ср. **кошуља** /б. риза/

‘горчивина, яд, мъка’ ср. **пелен** /б. пелин/

‘граблив човек’ ср. **јастреб** /б. ястреб/

‘грозен мъж’ ч. **орі́чак**/б. маймуна/

‘грозен човек’ б. **маймуна**, р. **обезьяна** /б. маймуна/, ч. **орісе**/б. маймуна/, фр. **singe** /б. маймуна/, ч. **sůva**/б. сова/, фр. **crapaud** /б. жаба/

‘грозен и груб човек’ б. **орангутан**, р. **орангутанг** /б. орангутан/, фр. **orang-outan** /б. орангутан/

‘грозна жена’ б. **крокодил**, р. **крокодил** /б. крокодил/, фр. **crocodile** /б. крокодил/, б. **кукумявка**, б. **скуприя**, ч. **sůva**/б. сова/, фр. **guenon** /б. маймуна/, а. **crow** /б. врана/

‘грозна и слаба жена’ б. **сврака**, фр. **sauterelle** /б. скакалец/

‘груб човек’ а. **bear** /б. мечка/, фр. **cheval** /б. кон/

‘груба жена с мъжко поведение’ фр. **cheval** /б. кон/

Д

‘дамски дрехи’ фр. **chiffon** /б. парцал/

‘дебел човек’ б. **бъчва**, ч. **sud** /б. бъчва/, б. **каца**, ч. **бе́чка** /б. каца/, б. **буре**, ср. **буре** /б. буре/

‘дебела жена’ б. **бъчва**, р. **бочка** /б. бъчва/, ч. **kád** /б. каца/

‘дебела, тромава жена’ ч. **kachna**/б. патица/, р. **корова** /б. крава/, фр. **vache** /б. крава/, а. **cow** /б. крава/

‘дебела и безформена девойка’ фр. **sac** /б. чувал/

‘дебел и тромав човек’ р. **бегемот** /б. хипопотам/, фр. **hippopotame** /б. хипопотам/, ср. **клада** /б. късо и дебело дърво/, р. **колода** /б. късо и дебело дърво/

‘дебело румено момиче’ ср. **цвекла** /б. цвекло/

‘девойка’ фр. **groseille** /б. френско грозде/

‘дете’ б. **паяк**, ч. **brouk**/б. бръмбар/, р. **кнопка** /б. бутон/

‘дете или дребен човек’ фр. **moustique** /б. комар/

‘диктаторска форма на управление’ фр. **bras** /б. ръка/

‘добре облечена жена’ фр. **linge** /б. бельо/

‘добър, мил, любим човек’ ср. **срце** /б. сърце/

‘документ без стойност’ фр. **chiffon** /б. парцал/

‘досаден човек’ б. **въшка**, ср. **гусеница** /б. гъсеница/, фр. **scie** /б. трион/, б. **репей**, ср. **чичак** /б. репей/

‘дребен на ръст човек’ фр. **puce** /б. бълха/

‘дребен съучастник’ фр. **couteau** /б. нож/

‘дребно дете’ фр. **moucheron** /б. мушица/

‘дреха, подобна на парцал’ б. **парцал**, ср. **крпа** /б. парцал/, р. **тряпка** /б. парцал/, фр. **loque** /б. парцал/

Е

‘едра, здрава и груба жена’ б. **кобила**, р. **кобыла** /б. кобила/, ч. **kobyła** /б. кобила/

‘едро дебело дете’ ср. **бумбар** /б. земна пчела/

‘едър, кокалест, тромав човек’ б. **кранта**

‘едър (млад) човек’ ч. **klacek** /б. тояга/

Ж

‘жена с малък бюст’ б. **дъска**

‘жената като предмет на чувствено отношение от страна на мъжете’ б. **фуста**, р. **юбка** /б. пола/

‘жена, която проституира’ р. **бабочка** /б. пеперуда/, б. /нощна/ **пеперуда**

‘жена, която се ползва с успех сред мъжете’ р. **лъвица**, б. **лъвица**, ср. **лавица** /б. лъвица/, ч. **lvíce** /б. лъвица/, фр. **lionne** /б. лъвица/

‘жест, охарактеризиран по определено свойство, приписвано на артефакта’ фр. **abat-jour** /б. абажур/

‘жесток човек’ б. **вълк**, ср. **вук/ курјак** /б. вълк/, ч. **vlk** /б. вълк/, р. **крокодил** /б. крокодил/, ср. **тигар** /б. тигър/, фр. **tigre** /б. тигър/, фр. **corbeau** /б. гарван/

З

‘задник’ фр. **pot** /б. гърне/

‘залесени пространства, осигуряващи кислород’ б. /бели/ **дробове**, ср. **плућа** /б. бели дробове/, фр. **poumon** /б. бели дробове/

‘залъгалка’ фр. **hochet** /б. дрънкулка/

‘запаляйко’ ср. **друкер** /б. секретно копче/

‘затворен, саможив човек’ б. **лалугер**

‘заядлив човек’ б. **таралеж**, р. **еж** /таралеж/, ч. **ježek** /б. таралеж/, ч. **ježura**/б. ехидна/, б. **трион**, р. **пила** /б. трион/

‘здрав момък, юнак’ ср. **јаблан** /б. топола/

‘здрав и силен човек’ р. **битюг** /б. вид кон/

‘здрaво двустранно обхващане’ ср. **клевшта** /б. клещи/

‘знак в началото на нотната стълбица, определящ значението на нотите’ р. **ключ** /б. ключ/, б. **ключ**

‘значим сътрудник’ б./дясна/ **ръка**, р. /правая/ **рука** /б. ръка/, ср. **рука** /б. ръка/, ч. **ruka** /б. ръка/ **pravá ruка**, а. **hand** /б. ръка/

‘зла жена’ б. **кучка**, ч. **fena** /б. кучка/, а. **bitch** /б. кучка/, б. **усойница**, а. **viper** /б. **усойница**/, фр. **bique** /б. коза/, а. **cat** /б. котка/

‘зъл, ехиден човек’ р. **язва** /б. язва/

‘зъл човек’ б. **пес/псе**, б. **куче**, р. **собака** /б. куче/, ч. **pes**/б. куче/, фр. **chien** /б. куче/

‘зъл и отмъстителен човек’ б. **оса**

‘зъл и коварен човек’ б. **ехидна**

И

‘идея или представа, впечатление за нещо’ а. **picture** /б. картина/

‘избухлив човек’ ч. **kohout**/б. петел/

‘известен човек, знаменитост’ б. **лъв**, а. **lion** /б. лъв/

‘измама’ ср. **каиш** /б. колан/

‘индивидуален облик на лице, предмет’ р. **лицо** /б. лице/, б. **лицо**, ср. **лице** /б. лице/, р. **политическое лице**, **лицо страны** б. **политическо лице**, **рекламно лице**

‘инертен човек’, а. **face**/б. лице/*the unacceptable face of social drinking*, фр. **souche** /б. пън/

‘интелектуален потенциал’ б. **мозък**, р. **мозг** мн.ч. /б. мозък/, ср. **мозак** /б. мозък/; р. *скупать мозги, утечка мозгов*, б. *изтичане на мозъци*, ч. **mozek**/б. мозък/ *odliv mozku*, фр. **cerveau** /б. мозък/, а. **brain** /б. мозък/

‘интимен приятел’ ч. **kost** /б. кост/

К

‘капризен, непостоянен човек’ а. **chameleon** /б. хамелеон/

‘картина без стойност’ фр. **navet** /б. ряпа/

‘клони от лавър като символ на победа и слава’ б. **лавър**, ср. **ловор** /б. лавър/, р. **лавр** /б. лавър/, ч. **vavřín** /б. лавър/, фр. **laurier** /б. лавър/

‘кльошава и грозна жена’ б. **кранта**, р. **кляча** /б. кранта/

‘клюкарка’ а. **hen** /б. кокошка/

‘коварен човек’ ч. **zmiје**/б. пепелянка/

‘коварен и зъл човек’ б. **змия**, ср. **гуја**/ **змија** /б. змия/, р. **змея** /б. змия/, р. **ехидна** /б. ехидна/, ч. **had** /змия/, фр. **serpent** /б. змия/

‘коварна жена’ б. **кобра**, р. **кобра** /б. кобра/, фр. **cobra** /б. кобра/, ч. **zmiје**/б. пепелянка/

‘комплимент’ б. **четка**

‘консервативен човек’ р. **зубр**/б. зубър/

‘космат мъж’ б. **орангутан**

‘крадец’ ср. **пацов** /б. плъх/

‘крака, които са изгубили подвижност’ ср. **паъ** /б. пън/

‘красива жена’ ср. **ружа** /б. роза/

‘красив, мъжествен и силен човек’ б. **орел**, р. **орел** /б. орел/

‘кротък, безобиден човек’ б. **буболечка**, ср. **бубица**/ **буба** /б. буболечка/

‘кротък, тих човек’ б. **мушица**

‘кротък и послушен човек’ б. **агне**, р. **агнец**, **ягненок** /б. агне/, ср. **јагње** /б. агне/, ч. **jehně** /б. агне/, фр. **agneau** /б. агне/

‘кротък, търпелив човек’ ч. **beránek**/б. агне/

‘късмет’ фр. **pot** /б. гърне/

Л

‘лаком човек’ б. **мечка**, б. **търбух**, ср. **сом** /б. сом/, фр. **fourchette** /б. вилица/

‘лека жена’ ч. **štětka** /б. четка/

‘лекомислен човек’ ср. **лептир** /б. пеперуда/, р. **бабочка** /б. пеперуда/, а. **butterfly** /б. пеперуда/, фр. **hanneton** /б. бръмбар/

‘лице, което заема висок пост’ б. **кличка**

‘лице, съсипано от живота’ = ‘отрепка, развалина’ фр. **loque** /б. парцал/

‘лице/ предмет, подобно/ен по функции на мозък’ б. **мозък на организацията**, р. **мозг** /б. мозък/ **мозг организации**, ср. **мозак** /б. мозък/, ч. **mozek**/б. мозък/ **mozek revoluce**, фр. **cerveau** /б. мозък/, а. **brain** /б. мозък/

‘лице/ предмет, по функция подобно/ -ен на сърце’ б. **сърце**, ср. **срце** /б. сърце/, ч. **srdce** /б. сърце/ **srdce továrny**, фр. **coeur** /б. сърце/

‘лицето като част на тялото на човек’ фр. **poire** /б. круша/

‘ловък и ненаситен рибар’ ч. **vydra** /б. видра/

‘ловък човек’ фр. **anguille** /б. змиорка/

‘ловък човек, който прониква навсякъде’ р. **вълк** /б. змиорка/

‘лош човек, мръсник’ ср. **буба** /б. буболечка/

‘лош човек’ ср. **буба** /б. буболечка/

‘лошо превозно средство’ фр. **sabot** /б. сабо/

‘луд, побъркан човек’ фр. **marteau** /б. чук/

‘лукава, подла жена’ ч. **ještěrka**/б. гущер/

‘лъвът като символ на българската държава и народ’ б. **лъв**

‘лъжлив сензационен слух’ р. **утка** /б. патица/, ч. **kachna**/б. патица/

М

‘малки деца’ ср. **пиле** /б. пиле/

‘малко дете’ б. **паяк**, р. **клоп** /б. бълха/

‘малко, слабо същество’ б. **червей**, **червейче**, ч. **červík**/б. червей/, ч. **červíček**/б. червейче/

‘малък, дребен човек’ б. **врабче**, б. **фъстък**, р. **арахис** /б. фъстък/, р. **кнопка** /б. бутон/, а. **midge** /б. мушица/

‘маска, прикритие’ , б. **плащ**, б. **мантия**, б. **наметало**, ср. **плашт** /б. плащ/, а. **cloak** /б. **наметало**/

‘маска’ ч. **kukla** /б. качулка/, ч. **rouška** /воал/

‘мил, любим човек’ ср. **ябука** /б. ябълка/, ср. **ягода** /б. ягода/

‘млад и кротък човек’ ч. **kuře** /б. пиле/

‘млад и наивен човек’ р. **цыпленок** /б. пиле/

‘млад, неопитен и затова плах войник, ученик и др.’ б. **заек**

‘млад, неопитен човек’ б. **заек**, ч. **zajíc**/б. заек/

‘млад и неопитен човек’ б. **кутре**, **пале**, р. **щенок** /б. кученце/

‘млад спортист’ фр. **poussin** /б. пиле/

‘млада и подвижна жена’ р. **коза** /б. коза/, р. **стрекоза** /б. водно конче/

‘млада и красива девойка или жена’ ч. **jahůdka** /б. ягодка/

‘младеж, който добре се облича’ ср. **детлић**/ **детао** /б. кълвач/

‘много дебел човек’ р. **туша** /б. одрано и изкормено тяло на животно/

‘много слаб човек’ б. **скелет**, б. **клучка**, ср. **скелет** /б. скелет/, р. **спичка** /б. кибритена клечка/, р. **щепка** /б. клечка/, ч. **parátko** /б. клечка за зъби/

‘многодетна майка /плодовита жена/’ фр. **jument** /б. кобила/

‘моден и елегантен млад мъж’ а. **blood** /б. кръв/

‘мръсен човек’ б. **прасе**, ч. **prase** /б. прасе/, а. **pig** /б. прасе/; б. **свиня**, р. **свинья** /б. свиня/, ср. **свинья** /б. свиня/, фр. **cochon** /б. свиня/; б. **шопар**, ч. **čuně**/б. шопар/, ч. **čuník** /б. шопар/, а. **hog** /б. шопар/, ч. **svině** /б. свиня/, ч. **verř** /б. шопар, свиня, прасе/

‘мръсно дете’ р. **поросенок** /б. прасе/

‘муден и глупав човек’ р. **тетеря** /б. тетрев/

‘мъж, който ухажда’ фр. **соф** /б. петел/

‘мъж с леко поведение по морските курорти’ ср. **галеб** /б. чайка/

‘мъж, чиято жена му изневерява’ ср. **јарац** /б. козел/

‘мъжествен и силен човек’ б. **орел**, ср. **орао** /б. орел/

‘мързелив човек’ ч. **svině** /б. свиня/, ч. **trubec** /б. търтей/

‘мършав човек’ фр. **clou** /б. гвоздей/

‘мъчителна мисъл, чувство’ б. **змия**, б. **червей**, р. **червь** /б. червей/, ср. **црв** /б. червей/, ч. **had** /б. змия/ **had závisti**, ч. **červčerv závisti**, ч. **zmiје** /б. пепелянка/

‘място, важно във военно отношение като достъп към друг пункт’ р. **ключ** /б. ключ/

Н

‘набожна жена’ фр. **grenouille** /б. жаба/

‘надбавка в цената’ р. **накидка (цен)** /б. наметало/

‘надменен човек’ б. **пуяк**, р. **индюк** /б. пуяк/

‘наивен човек’ фр. **pommier** /б. ябълка/

‘най-съществената част от нещо’ б. **гвоздей**, б. **пирон**, р. **гвоздь** /б. гвоздей/, фр. **clou** /б. гвоздей/

‘насилие, терор’ б. **бич**, ср. **бич** /б. бич/, б. **камшик**, фр. **trique** /б. сопа/

‘натрупване на коли, хора и др., което предизвиква задръстване’ б. **тапа**, р. **пробка** /б. тапа/, ср. **чеп** /б. тапа/, фр. **bouchon** /б. тапа/

‘нахално момче или млад мъж’ а. **rup** /б. кученце/

‘начинаещ ползвател на компютър’ р. **чайник** /б. чайник/

‘начинаещ човек’ ч. **ucho** /б. ухо/

‘невинен човек’ а. **lamb** /б. агне/

‘невъзпитан човек’ р. **свинья** /б. свиня/

‘невъзпитан, груб човек’ ч. **klacek** /б. тояга/

‘невеж, некултурен човек’ р. **сапог** /б. ботуш/

‘негодник, подлец’ ср. **цукела (цукац)** /б. пес/, **кер** /б. куче, пес/

‘нежелан събеседник на влюбена двойка’ ч. **slon** /б.слон/
‘незначителни хора’ ср. **боранија** /б. зелен фасул/
‘незначителен предмет или човек’ ср. **реп** /б. опашка/
‘незначителен човек’ б. **мравка**
‘натрапник на среща на влюбени’ ч. **křen**/б. хрян/
‘неморален човек’ ч. **čuně**/б. шопар/
‘неморална жена’ б. **метла**, б. **парцал**, а. **besom** /б. метла/, фр. **chiffon** /б. парцал/
‘ненаситен човек, паразит’ ср. **гусеница** /б. гъсеница/
‘ненужни допълнителни неща’ а. **frill** /б.набор/
‘необщителен, затворен човек’ б. **борсук** / **язовец**
‘неопитен войник’ ср. **гуја**/ **змија** /б. змия/,ср. **гуштер** /б. гущер/,ср. **фазан** /б. фазан/
‘неопитен човек’ч. **jehně** /б. агне/
‘неповратлив и мързелив човек’ р. **байбак** /б. мармот/
‘неповратлив, тромав човек’ р. **боров** /б. шопар/, р. **хомяк** /б. хомяк/
‘непорядъчен и низък човек’ б. **свиня**,ср. **свиња** /б. свиня/, р. **свинья** /б. свиня/, ч. **prase** /б. прасе/
‘непривлекателна жена’а. **dog** /б. куче/
‘неприятен човек’ ср. **врана** /б. врана/, а. **pig** /б.прасе/, ч. **sůva**(за жена), /б. сова/, фр. **chameau** /б. камила/
‘неприятна и досадна жена’фр. **punaise** /б. дървеница/
‘неспокойна мисъл, грижа’ ч. **řavouk**/б. паяк/
‘несъобразителен човек’ р. **голова** /б. глава/
‘несъобразителен, глупав човек’ ср. **коза** /б. коза/
‘несъответствие между две неща’ б. **ножици**/ **ножица**,р. **ножницы** /б. ножица/, ч. **nůžky** /б.ножица/
‘нечестен човек’а. **shark** /б. акула/
‘нешастие; наказание’ б. **бич**,ср. **бич** /б. бич/

‘нешастна, окаяна жена’ ср. **кукавица** /б. кукувица/

‘нещо, което оплита в мрежа’ б. **паяк**, ср. **паук** /б. паяк/

‘нещо незначително, с малка стойност’ ср. **кост** /б. кост/

‘нещо, което е фалшиво’ р. **липа** /б. липа/

‘нещо, доставящо удоволствие’ р. **малина** /б. малина/

‘нещо, което е язвително’ р. **перец** /б. чушка/

‘нещо, което привлича вниманието на хората’ а. **hook**

‘нещо съкровено, ценно’ фр. **écrin** /б. кутия/

‘низък, долен човек’ а. **heel** (б. пета), б. **пета**

‘нисък човек’ б. **тапа**, р. **кнопка** /б. копче/

‘нишка на мисълта, на разговора’ ср. **конац** /б. конец/

‘нищожен човек’ б. **червей**, р. **червь** /б. червей/, ср. **црв** /б. червей/, ч. **červ** /б. червей/, фр. **ver** /б. червей/, б. **парцал**, ср. **крпа**, /б. парцал/

‘нищожен и безличен човек’ б. **въшка**, р. **вошь** /б. въшка/

‘нищожна сума пари’ а. **peanut** /б. фъстък/

О

‘обидно название за дете, момче’ ср. **штене** /б. кученце/

‘обидно прозвище за жена’ ср. **кобила** /б. кобила/

‘обкръжение’ ч. **kotel** /б. котел/

обща негативна оценка за неща без стойност фр. **nèfle** /б. мушмула/

обща негативна характеристика за жена б. **гарга**, б. **коза**, ч. **koza** /б. коза/, б. **крава**, ч. **kráva** /б. крава/, б. **кучка**, фр. **chienne** /б. кучка/, р. **сука** /б. кучка/, б. **усойница**, ч. **klišna** /б. кобила/, ч. **opice** /б. маймуна/,

обща негативна характеристика за мъж р. **козел** /б. козел/, фр. **bouc** /б. козел/

обща негативна характеристика за човек б. **бизон**, б. **мушмула**, б. **магаре**, фр. **âne** /б. магаре/, б. **маймуна**, б. **овен**, б. **пес/псе**, р. **пес**, **mâtin** /б. пес/, б. **свиня**, а. **swine** /б. свиня/, б. **прасе**, ч. **prase** /б. прасе/, фр. **porc** /б. прасе/, ч. **svině** /б. свиня/, б. **теле**, ср.

пашче/ псето, р. **гадюка** /б. усойница/, ч. **sysel** /б. лалугер/, фр. **morue** /б. моруна/, фр. **rosse** /б. кранта/, фр. **vache** /б. крава/, фр. **vipère** /б. пепелянка/

обща положителна характеристика за човек, ласкаво обръщение ср. **голуб** /б. гълъб/

обща положителна характеристика за човек ср. **бубица/ буба** /б. буболечка/, фр.

bouchon /б. тапа/

‘общо положение, състояние на нещо’ б. **картина**, а. **picture**/б. **картина**/,

‘огнище на напрежение’ ч. **sud** /б. бъчва/

‘ограничен човек’ ч. **kuň** /б. кон/

‘опасна ситуация’ а. **cauldron** /б. котел/

‘опасност’ ср. **бомба** /б. бомба/

‘опасност от две страни’ ср. **маказе** /б. ножици/

‘опитен и ценен специалист’ б. **зубър**

‘опитен моряк’ ч. **tuleň**/б. тюлен/

‘опитен, обигран човек’ ч. **vlk** /б. вълк/

‘орелът като символ на руската държава и народ’ р. **орел**/б. орел/

‘орфана книга’ ср. **салата** /б. маруля/

‘отблъскващ с външността си човек’ фр. **rou** /б. въшка/

‘отмъстителен човек’ фр. **mule** /б. муле/

‘отрицателно обществено явление’ р. **язва**, б. **язва**, ср. **чир** /б. язва/, ч. **vřed** /б. цирей, язва/, фр. **ulcère** /б. язва/

П

‘палаво дете’ ср. **чиков** /б. змиорка/, а. **monkey** /б. маймуна/

‘пари, богатство’ фр. **sac** /б. чувал/

‘пласьор на дрога’ фр. **fourmi** /б. мравка/

‘подарък като знак на благодарност’ ср. **ябука** /б. ябълка/

‘подбор на хора и др.’ б. **цедка**

‘подводничар’ б. **тюлен**

‘подигравателно название за комунист’ ср. **црвендаћ** /б. червеношийка/
‘подъл и страхлив човек’ б. **плъх**, р. **крыса** /б. плъх/, а. **rat**, /б.плъх/
‘подъл човек’ а. **worm** /б. червей/, фр. **vipère** /б. пепелянка/
‘подъл мъж’ а. **cur** /б. пес/
‘покорен и безотговорен човек’ б. **овца**, р. **овца** /б. овца/, ч. **ovce**/б. овца/
‘покорен и боязлив човек’ ср. **овца** /б. овца/
‘поколение’ ср. **појас** /б. пояс/
‘покривало’ б. **воал**, ср. **копрена** /б. воал/, б. **наметало**, ср. **огртач** /б. наметало/
‘политик с крайни възгледи’ б. **ястреб**, ср. **јастреб** /б. ястреб/, фр. **faucou** /б. ястреб/
‘политик с умерени възгледи’ б. **гълъб**, ср. **голуб** /б. гълъб/, ч. **holub**/б. гълъб/, фр. **colombe** /б. гълъб/
‘полицейски агент’ ср. **пас** /б. пес/
‘положение, по функция подобно на пръстен’ б. **пръстен**, р. **кольцо** /б. пръстен/
‘положение, подобно на такова в чувал’ р. **мешок** /б. чувал/, **быть в мешке, вырваться из мешка**
‘поука’ б. **обеца**
‘похотлив мъж’ б. **котарак**, р. **кот** /б. котарак/, фр. **lapin** /б. заек/
‘похотлива жена’ р. **кошка** /б. котка/
‘предан човек’ б. **куче**, р. **собака** /б. куче/, ч. **pes**/б. куче/, фр. **chien** /б. куче/
‘предател’ ср. **куче/штене** /б. куче/
‘предмет без стойност’ фр. **clou** /б. гвоздей/
‘предмет, който е надупчен’ б. **решето /стана на решето/**
‘предмет, който създава преграда’ фр. **tamis** /б. сито/
‘предмет, който създава преграда за преминаване’ б. **сито**, фр. **tamis** /б. сито/
‘предмет, който служи за разбирането на друг предмет’, б. **ключ**, р. **ключ** /б. ключ/, ч. **klíč** /б. ключ/, фр. **clef, clé** /б. ключ/, а. **key** /б. ключ/

‘предмет, по свойство “вместилище” подобен на котел’ б. **котелкотел на войната**,
котел от чувства

‘предмет, срещу който са насочени враждебни действия’ ср. **мета** /б. мишена/, ч. **terč** /б.
мишена/

‘предмет, подобен по форма на гребен’ ср. **чешаль** /б. гребен/

‘предмет/ човек, по функции подобен на нерв’ б. **нерв нерв на организацията**, р. **нерв**
/б. нерв/ **нерв организации**, ср. **живац** /б. нерв/, ч. **perv** /б. нерв/, фр. **nerf** /б. нерв/

‘предмет/ човек, по функция подобен на буфер’ = ‘предмет/човек, служещ за
смекчаване на удари при сблъсък’ б. **буфер**, р. **буфер** /б. буфер/, ср. **одбојник** /б.
буфер/, фр. **tampon** /б. буфер/, а. **buffer** /б. буфер/

‘предмет, охарактеризиран по свойство, приписвано на артефакта’ б. **огледало /на**
душата/, р. **зеркало /души/**, ср. **огледало /душе/**, фр. **miroir** /б. огледало/

‘предмет, охарактеризиран по свойство, приписвано на артефакта’ ср. **кожух**, б.
/ледена/ риза

‘предмет, по функция подобен на килим’ б. **килим снежен килим**, р. **коверснежный**
ковер /б. килим/, ср. **ћилим** /б. килим/, фр. **tapis** /б. килим/

‘предмет с кръгла форма’ б. **тиква**, ср. **тиква Има ли на тој тиквиљуди?** /б. има ли
хора на луната/

‘предмет, явление по функция подобен/подобно на одеяло’ а. **blanket** /б. одеяло/

‘предмет, явление, дейност по функция подобен на щора’ а. **blind** /б. щора/

‘предмет, явление по функция подобен на килим’ а. **carpet** /б. килим/, б. **килим**

‘предмет който се характеризира по свойство, приписвано на артефакта’ б. **огледало**,
а. **mirror** /б. огледало/

‘представител на престъпна групировка, която се занимава с рекет’ р. **бык** /б. бик/

‘презрян мъж’ а. **dog** /б. куче/, а. **louse** /б. въшка/

‘прекалено слаба жена’ р. **выдра** /б. видра/

‘прельстител’ а. **wolf** /б. вълк/

‘атлет, който е начело на група от бегачи’ фр. **lièvre** /б. заек/

‘привлекателен мъж’ ср. **мачор/ мачак** /б. котарак/

‘привлекателна млада жена’ ср. **риба** /б. риба/

‘проститутка’ б. **пеперуда**, фр. **grue** /б. жерав/, фр. **morue** /б. моруна/, фр. **poule** /б. кокошка/

‘пуритан’ фр. **collet** /б. яка/

‘пълно обкръжаване на военни единици’= ‘положение, подобно на такова в чувал’ р. **мешок**, ср. **врећа** /р. чувал/

‘пъргава, весела млада жена или момиче’ ч. **ještěrka**/б. гущер/

‘пъргав човек’ б. **катерица**, ср. **веверица** /б. катерица/, ч. **veverka** /б. катерица/, фр. **écureui** /б. катерица/

‘пъргаво дете’ б. **скакалец**

‘пътник в самолет’ фр. **sac** /б. чувал/

‘пътник, зрител, който няма билет’ р. **заяц** /б. заек/

Р

‘работлив човек, който безропотно изпълнява тежка работа’ б. **вол**, фр. **boeuf** /б. вол/

‘развратна жена’ б. **кучка**, р. **сука** /б. кучка/

‘раздразнителен, сприхав човек’ б. **петел**, ср. **петао** /б. петел/

‘раздрънкано превозно средство’ фр. **clou** /б. гвоздей/

‘разсеян човек’ р. **ворона** /б. врана/, фр. **couleuvre** /б. смок/

‘ревностен християнин’ фр. **brebis** /б. овца/

‘род, роднинство’ ср. **лоза** /б. лоза/

‘ръката като оценка за качество’ ср. **прва рука**/б. първа ръка/, б. **първа ръка**

‘ръката като символ на власт’ б. **ръкадясна ръка, твърда, силна ръка**; р. **рука**/б. ръка/, р. **твердая, сильная рука**, р. **правая рука**; ср. **рука** /б. ръка/, б., ч. **ruka** /б. ръка/*tvrdá ruka zákona*, а. **hand**

С

‘самовлюбен човек’ б. **нарцис**, р. **нарцисс** /б. нарцис/, ср. **суноврат** /б. нарцис/, фр. **narcisse** /б. нарцис/

‘саможив човек’ б. **бухал**, фр. **hibou** /б. бухал/; р. **сыч** /б. кукумявка/, ч. **kulich** /б. кукумявка/; р. **бирюк** /б. вълк - единак/, фр. **loup-garou (loup solitaire)**/б. вълк-единак/, ч. **pavouk**/б. паяк/, фр. **ours** /б. мечка, мечок/

‘самотен човек’ б. **кукувица**, р. **кукушка** /б. кукувица/, фр. **coucou** /б. кукувица/

‘самохвалец’ а. **butterfly** /б. пеперуда/

‘свадлив човек’ р. **петух** /б. петел/, фр. **coq** /б. петел/

‘сексуално разпуснат мъж’ б. **бик**, ср. **бик** /б. бик/, б. **козел**, ч. **kozel** /б. козел/, а. **goat** /б. козел/; б. **коч**; б. **нерез**; р. **кобель** /б. мъжко куче, пес/; фр. **cochon** /б. свиня/, фр. **verrat** /б. шопар/.

‘сензационно заглавие, напечатано с едри букви’ фр. **manchette**/б. маншет/

‘силен човек’ р. **бык** /б. бик/, фр. **taureau** /б. бик/

‘силен и храбър човек’ б. **лъв**, р. **лев** /б. лъв/, ср. **лав** /б. лъв/, фр. **lion** /б. лъв/, а. **lion** /б. лъв/

‘силно, сигурно средство’ ср. **бомба** /б. бомба/

‘символ на мира’ ч. **holub**/б. гълъб/, ч. **holubice**/б. гълъбица/

‘ситуация, охарактеризирана по определено свойство, приписвано на клещи’ б. **клещи**, ср. **клевшта** /б. клещи/

‘ситуации, създаващи затруднение за оцеляването на човека’ б. **месомелачка**, р. **мясорубка** /б. месомелачка/

‘скинхедс’ б. **(бръснати) глави**, с. **(обријане) главе** /б. бръснати глави/

‘сучен човек с голям жизнен опит’ фр. **barbe** /б. брада/

‘човек с голям жизнен опит’ б. **брада**, р. **борода** /б. брада/

‘скъп човек’ ч. **hlavička** /б. главичка/**hlavičko drahá**

‘скъсана част от дреха’ р. **бахрома** /б. ресни/

‘слаб играч в спорт или игра’ а. **rabbit** /б. заек/

‘слаб, но здрав и силен човек’ б. **жилка**

‘слаб крайник на човек’ б. **кличка**, фр. **allumette** /б. клечка/

‘слаб, беззащитен човек’ р. **теленок** /б. теле/

‘слаб, нерешителен човек’ ч. **bačkora** /б. пантоф/

‘слаб човек’ б. **червей**, а. **worm** /б. червей/

‘слаб и висок човек’ фр. **trique** /б. сопа/

‘слаб, кльощав човек’ ч. **žížala** /б. червей/

‘слаба жена’ ср. **даска** /б. дъска/, р. **доска** /б. дъска/

‘слаб или изтощен човек или животно’ б. **скелет**, р. **скелет**, ср. **костур** /б. скелет/,
а. **skeleton**

‘слабо, болнаво дете’ ср. **црв** /б. червей/

‘слаба карта в покера’ ср. **даска** /б. дъска/

‘сляпо влюбен човек’ ч. **tetřev** /б. глухар/

‘смачкана хартия’ фр. **chiffon** /б. парцал/

‘смел и красив човек; герой’ б. **сокол**, р. **сокол** /б. сокол/, ср. **соко** /б. сокол/, ч. **sokol**
/б. сокол/

‘спортна хватка, по функция подобна на ключ’ б. **ключ**

‘спортна хватка, по форма подобна на вратовръзка’ ср. **кравата** /б. вратовръзка/

‘спортна хватка, по функция подобна на ключ’ б. **ключ**, ср. **маказе** /б. ножица/

‘сприхав човек’ б. **чушка**

‘срамежлива жена’ б. **мимоза**, ч. **citlivka** /б. мимоза/

‘средство за познание, за постигане на нещо’ ч. **klíč** /б. ключ/

‘стар несигурен плавателен съд’ б. **корито**, р. **корыто** /б. корито/

‘стар предмет, човек’ ч. **herka** /б. кранта/

‘стара грозна жена’ фр. **chouette** /б. кукумявка/

‘стара жена’ а. **crow** /б. врана/, ч. **herka** /б. кранта/

‘стара и неприятна жена’ фр. **taupe** /б. къртица/

‘стара мома’ фр. **griotte** /б. вишна/

‘старателен, трудолюбив човек’ б. **пчеличка**

‘старшина-школник’ б. **фазан**

‘стиснат човек’ фр. **rat** /б. плъх/

‘стомах’ фр. **buffet** /б. бюфет/

‘страна с динамична икономика’ б. **тигър**, а. **tiger** /б. тигър/

‘странен човек’ ч. **brouk** /б. бръмбар/, а. **fish** /б. риба/, ч. **pavouk** /б. паяк/, фр. **zèbre** /б. зебра/

‘странен, неприятен човек’ фр. **moineau** /б. врабче/

‘стратегически важно положение’ б. **ключ**, ср. **кључ** /б. ключ/, фр. **clef, clé** /б. ключ/

‘страхлив човек’ б. **заек**, р. **заяц** /б. заек/, ср. **зец** /б. заек/, ч. **zajíc** /б. заек/, ср. **кукавица** /б. кукувица/, ср. **сукња** /б. пола/, а. **chicken** /б. пиле/

‘стройна жена’ б. **топола**

‘суетен самовлюбен човек, който се перчи’ б. **паун**, ср. **паун** /б. паун/

‘сутенъор’ фр. **maquereau** /б. скумрия/

‘съкровище’ б. **гърне** (с жълтици), б. **делва** (с жълтици), фр. **pot** /б. гърне/

‘съобразителен, хитър човек’ ср. **видра** /б. видра/

‘съотношение’, ср. **кључ** /б. ключ/

‘сърдит, нелюбезен човек’ ч. **brouk** /б. бръмбар/

‘сърдит човек’ ч. **pavouk** /б. паяк/

Т

‘тайна’ фр. **voile** /б. воал/

‘талант, дарба’ ср. **нерв** /б. нерв/

‘тлъст човек’ б. **шопар**, б. **свиня**, р. **свинья** /б. свиня/, ср. **свиња** /б. свиня/, фр. **cochon** /б. свиня/, р. **боров** /б. шопар/, ч. **prase** /б. прасе/, ч. **verř** /б. шопар, свиня, прасе/

‘тромав, бавен човек’ б. **слон**, р. **мешок** /б. чувал/, ч. **slon** /б. слон/

‘тромав човек’ б. **мечка**, р. **медведь** /б. мечка/, ср. **медвед** /б. мечка/, ч. **medvěd** /б. мечка/, б. **тюлен**, р. **тюлень** /б. тюлен/, б. **слон**, р. **слон** /б. слон/, фр. **éléphant** /б. слон/, ч. **křen** /б. хрян/

‘трудолюбив човек’ б. **мравка**, р. **муравей** /б. мравка/, ср. **мрав** /б. мравка/, фр. **fourmi** /б. мравка/

‘тънка струя’ ср. **гајган** /б. шнур/

‘тънък слой’ б. **воал**, ср. **вео** /б. воал/, ч. **rouška** /воал/

‘тъп, нечувствителен човек’ б. **дъб**, р. **дуб** /б. дъб/

У

‘угодник’ фр. **paillason** /б. изтривалка/

‘удар с юмрук’ фр. **châtaigne** /б. кестен/

‘украса на разказ’ фр. **broderie** /б. бродерия/

‘умен човек’ б. (умна) **глава**, р. **голова** /б. глава/, ср. **глава** /б. глава/; фр. **mule** /б. муле/

‘упорит човек’ р. **баран** /б. овен/, ч. **beran** /б. овен/, р. **осел** /б. магаре/,

‘упорит стар мъж’ фр. **crabe** /б. рак/

‘употреба на концентрирана сила’ б. **юмрук**, ср. **песница** /б. юмрук/

Ф

‘фалшив документ’ р. **липа** /б. липа/

Х

‘хитра жена’ фр. **guêpe** /б. оса/

‘хитър човек’ ч. **podšívka** /б. подплата/

‘хитър и лукав човек’ б. **лисица**, р. **лиса** /б. лисица/, ср. **лисица** /б. лисица/, ч. **kuže** /б. кожа/, ч. **liška** /б. лисица/, фр. **renard** /б. мъжка лисица/, а. **fox** /б. лисица/

‘хитър и нечестен човек’ р. **гусь** /б. гъсок/

‘хищен човек’ б. **вълк**, р. **волк** /б. вълк/, ч. **vlk** /б. вълк/, фр. **loup** /б. вълк/, б. **чакал**, р. **шакал** /б. чакал/, б. **хиена**, р. **гиена** /б. хиена/, ср. **хијена** /б. хиена/, ч. **hyena** /б. хиена/, фр. **hyène** /б. хиена/, б. **акула**, р. **акула** /б. акула/, ч. **žralok** /б. акула/, фр. **requin** /б. акула/, б. **ястреб**, ч. **jestřáb** /б. ястреб/, фр. **chacal** /б. чакал/

‘хлапак, младеж’ ср. **клинац** /б. клинец/

‘хоби’ ч. **koník** /б. конче/, ч. **koníček** /б. конче/

‘храбър, опитен човек’ б. **вълк**, ср. **вук** / **курјак** /б. вълк/, фр. **loup** /б. вълк/

‘хубаво момиче’ ч. **kůstka** /б. костица/

Ц

‘цел, идеал’ ср. **мета** /б. мишена/

‘централна или жизненоважна част’ б. **сърце**(на държавата), р. **сердце** /б. **сърце**/ **сердце организации, сердце государства** ,а. **heart** /б. **сърце**/

Ч

‘чест, почтеност, гордост’ ср. **образ** /б. буза/

‘черешата като детайл, който променя всичко’ фр. **cerise** /б. череша/

‘членове на вътрешнопартийна опозиция’ б. **мравка сини мравки**

‘човек като носител на определени качества’ б. (умна) **глава**, (глупава) **глава**, ч. **hlava**/б. глава/**bystrou hlavu**, фр. **tête** /б. глава/**une mauvaise tete; une forte tete**

‘човек, който бързо намира следи’ б. **хрътка**

‘човек, който често и безпринципно променя възгледите си в зависимост от обстановката’ б. **ветропоказател**, р. **флюгер** /б. ветропоказател/, ср. **ветроказ** /б. ветропоказател/, фр. **girouette** /б. ветропоказател/, б. **хамелеон**, ср. **камелеон** /б. хамелеон/, ч. **chameleón** /б. хамелеон/, фр. **caméléon** /б. хамелеон/, б. **слънчоглед**, ср. **гуштер** /б. гушер/

‘човек, който доносници’ фр. **corbeau** /б. гарван/

‘човек, който експлоатира’ б. **акула**, р. **акула** /б. акула/, ср. **ажула** /б. акула/, ч. **žralok**/б. акула/, фр. **requin** /б. акула/, б. **вълк**, ч. **vlk** /б. вълк/, фр. **corbeau** /б. гарван/,

‘човек, който е останал без близки’ ср. **пањ** /б. пњн/

‘човек, който е обсебен от събирането, трупането на неща’ а. **magpie** /б. сврака/

‘човек, който е песимист’ ч. **syček** /б. кукумявка/

‘човек, който е работоспособен сутрин’ б. **чучулига**, р. **жаворонок** /б. чучулига/, фр. **alouette** /б. чучулига/

‘човек, който е работоспособен вечер и нощем’ б. **сова**, р. **сова** /б. сова/, ч. **sova**/б. сова/, фр. **hibou** /б. сова/

‘човек, който живее затворено’ б. **къртица**

‘човек, който живее от чужд труд’ б. **търтей**, ср. **трут** /б. търтей/, р. **трутень** /б. търтей/, ч. **trubec** /б. търтей/, фр. **bourdon** /б. търтей/; б. **паразит**, ср. **паразит** /б. паразит/, ч. **cizopasník** /б. паразит/, ч. **parazit** /б. паразит/, фр. **parasite** /б. паразит/, а. **parasite** /б. паразит/; ср. **јазавац** /б. язовец/, ср. **стеница** /б. дървеница/, ч. **štěnice** /б. дървеница/,

‘човек, който застъпва миролюбива политика’ а. **dove** /б. гълъб/, б. **гълъб**

‘човек, който застъпва агресивна външна политика’ а. **hawk** /б. ястреб/, б. **ястреб**

‘човек, който заучава материала, без да го осмисли’ б. **кълвач**

‘човек, който избягва обществото’ р. **глухарь** /б. глухар/

‘човек, който изповядва някаква религия, вярващ’ ср. **овца** /б. овца/

‘човек, който изпъква в обществото, привлича вниманието върху себе си’ ч. **lev** /б. лъв/, б. **лъв**

‘човек, който изпълнява безропотно тежка работа’ б. **муле**, р. **верблюд** /б. камила/, р. **ишак** /б. магаре/, р. **мул** /б. муле/, фр. **mule** /б. муле/, фр. **mulet** /б. муле/

‘човек, който изсмуква от другите всички жизнени сили’ ср. **паук** /б. паяк/, р. **паук** /б. паяк/

‘човек, който има голяма външна прилика с някого’ б. **портрет**, р. **портрет** /б. портрет/

‘човек, който има успех в обществото и сред жените’ ср. **лав** /б. лъв/

‘човек, който има хубав глас’ б. **славей**, р. **соловей** /б. славей/, ч. **slavík** /б. славей/, фр. **rossignol** /б. славей/

‘човек, който купува акции, дялове, за да ги продаде по-късно на по-висока цена’ а. **bull** /б. бик/

‘човек, който мирише лошо’ б. **пор**, р. **вонючка** /б. пор/, фр. **putois** /б. пор/

‘човек, който не може да пази тайна’ ср. **решето** /б. решето/

‘човек, който не се интересува от важни и сериозни неща’ б. **перде**

‘човек, който недочува’ б. **глухар**, р. **глухарь** /б. глухар/

‘човек, който непрекъснато се оплаква’ ч. **pravouk** /б. паяк/

‘човек, който неразумно харчи пари’ фр. **panier** /б. кошница/

‘човек, който носи лоши новини’ ч. **kulich** /б. кукумявка/

‘човек, който обича да мърмори’ ч. **brouk**/б. бръмбар/
‘човек, който обича да се мръщи и мърмори’ ч. **medvěd** /б. мечка/
‘човек, който обича чистотата’ р. **чистяк** /б. жълтурче/
‘човек, който пие много’ б. **бъчва**, р. **бочка** /б. бъчва/, ср. **чеп** /б. тапа/
‘човек, който повтаря чужди мисли’ б. **папагал**, ср. **папагај** /б. папагал/, р. **попугай** /б. папагал/, ч. **paroušek**/б. папагал/, фр. **perroquet** /б. папагал/
‘човек, който подражава безсмислено на другите’ б. **маймуна**, р. **обезьяна** /б. маймуна/, ср. **мајмун** /б. маймуна/, ч. **opice**/б. маймуна/, фр. **singe** /б. маймуна/
‘човек, който подслушва’ б. **ухо**, р. **ухо** /б. ухо/, фр. **oreille** /б. ухо/
‘човек, който постоянно налита на бой’ б. **петел**, б. **петле**
‘човек, който предава’ а. **snake** /б. змия/, б. **змия**
‘човек, който прави съмнителни сделки’ фр. **faisan** /б. фазан/
‘човек, който предизвиква възхищение с красотата си’ б. **картина**
‘човек, който предизвиква презрение’ ср. **пас**, **псето/пашче**, **кер/цукела** /б. пес/, р. **пес** /б. пес/
‘човек, който пренася наркотици зад граница’ б. **муле**, р. **ишак** /б. магаре/, а. **mule** /б. муле/
‘човек, който преследва нещо страстно’ а. **hound** /б. копой/
‘човек, който причинява беди и страдания’ а. **scourge** /б. бич/
‘човек, който продава акции, дялове, с намерението да ги изкупи обратно на по-ниска цена’ а. **bear** /б. мечка/
‘човек, който прониква навсякъде, благодарение на хитрост и нечестност’ р. **жук** /б. бръмбар/
‘човек, който ръководи’ б. **държавенглава**, ср. **глава** /б. глава/, ч. **hlava** /б. глава/, фр. **tête** /б. глава/, а. **head** /б. глава/
‘човек, който с поведението си размива околните’ б. **маймуна**, ч. **opice**/б. маймуна/
‘човек, който се занимава с плуване през зимата на открито’ б. **морж**, р. **морж** /б. морж/
‘човек, който се подмазва’ фр. **carpette** /б. килимче/

‘човек, който се ползва с успех сред жените’ р. **лев** /б. лъв/, фр. **lion** /б. лъв/

‘човек, който се приспособява’ ср. **чиков** /б. вид риба/

‘човек, който следва някого’ б. **опашка**, р. **хвост** /б. опашка/, а. **tail**

‘човек, който шпионира’ б. **копой**, б. **къртица**, р. **крот** /б. къртица/, б. **опашка**, р. **ищейка** /б. копой/, р. **хвост** /б. опашка/, фр. **limier** /б. копой/, фр. **taupe** /б. къртица/, а. **mole** /б. къртица/, а. **tail**

‘човек, лице’ ср. **слика** /б. картина/

‘човек, на когото лесно се влияе’ а. **sheep** /б. овца/, б. **овца**

‘човек, охарактеризиран по функция, приписвана на артефакта’ = ‘служба, длъжност’ фр. **casquette** /фуражка/, б. **фуражка**

‘човек, към когото са насочени враждебни действия’ б. **мишена**, р. **мишень** /б. мишена/, ч. **terč** /мишена/, а. **target** /б. мишена/, фр. **cible** /б. мишена/

‘човек/предмет, който предизвиква възхищение с красотата си’ б. **картина**, ч. **obraz** /б. картина/

‘човек/ предмет с изключителни качества’ б. **бомба**, ср. **бомба** /б. бомба/

‘човек или предмет, който има дефект или не притежава нужните качества’ а. **lemon** /б. лимон/

‘човек/ предмет, определящ посока’ б. **компас**, ср. **компас** /б. компас/, ч. **kompas**

‘човек/ предмет, който играе роля на прикритие’ б. **параван**, ср. **параван** /б. параван/, р. **ширма** /б. параван/, фр. **paravent** /б. параван/, б. **параван**, а. **screen** /б. параван/, а. **veil** /б. воал/

‘човек/ предмет, охарактеризиран по определено свойство, приписвано на артефакта’ а. **brush** /б. четка/ **abrushofdeath, law**

‘човек/ предмет, охарактеризиран по определено свойство, приписвано на артефакта’ а. **thread** /ofthebook, discussion/

‘човек/ предмет, охарактеризиран по определено свойство, приписвано на артефакта’ а. **wheel** /б. колело/ *thewheelofthehistory*, б. *колело /колелото на историята/*

‘човек/ предмет, охарактеризиран по свойство, приписвано на артефакта’ б. **бижу**, ч. **klenot** /б. скъпоценност/

‘човек с дълга брада’ б. **козел**, ср. **јарац** /б. козел/

‘човек с голям жизнен опит’ б. **брада**, р. **борода** /б. брада/

‘човек с груби обноски, предизвикващ неодобрение’ фр. **mâtin** /б. пес/

‘човек с низки наклонности’ ср. **крмак/ брав / вепар** /б. шопар/

‘човек с особен социален статут’ б. **риба**, фр. **poisson** /б. риба/

‘човек с отрицателни качества, негодник’ ср. **уш/ваш** /б. въшка/

‘човек с психически отклонения’ б. **кукувица**

‘човек с труден характер’ фр. **hérisson** /б. таралеж/

‘човек, характеризирани по свойство, приписвано на артефакта’ = ‘двуличен, неискрен човек’ ср. **тањир (као) ердељски тањир** /б. чиния/

‘чувствителен човек’ б. **сеизмограф**, ср. **сеизмограф** /б. сеизмограф/

‘чувствителна жена’ ч. **citlivka** /б. мимоза/

‘чужда намеса, влияние’ б. **пръст**, ср. **прст** /б. пръст/

Ш

‘шпионин’ фр. **mouche** /б. муха/

Я

‘явление по свойство подобно на ревер’ = ‘беда, обрат’ фр. **revers** /б. ревер/

‘явление, по функция подобно на бич’ б. **бич**, р. **бич**, ч. **bič** /б. бич/

‘явление, по функция подобно на бомба’ = ‘нещо, което съдържа в себе си опасност за бъдещето’ б. **бомба**, р. **бомба** /б. бомба/

‘явление, което има функция на броня’ б. **броня**, ‘явление, което има функция на броня’ фр. **armure** /б. броня/

‘явление, което има свойство на броня’ б. **броня**, ср. **оклоп** /б. броня/

‘явление, по функция подобно на игла’ б. **игла**, ср. **игла** /б. игла/, ч. **jehlička** /б. игла/
jehlička výsměchu, závisti

‘явление, подобно по функция на метла’ ср. /**челична**/ **метла**, б. /**синя**/ **метла**

‘явление, по функция подобно на нишка’ ср. **нит мишљења**,б. **нишка на мисълта**, ч. **nit** /б. конец/ **nit rozhovoru, nitky spiknutía. thread** /б. нишка, конец/

‘явление, което предизвиква лош резултат’б. **камшик**, ч. **knuta** /б. **камшик**/,фр. **fouet** /б. бич/

‘явление, охарактеризирано по свойство, приписвано на артефакта’ б. **наметало**, ч. **plášť**/б. плащ/ **temný plášť noci**

‘явление, по функция подобно на артефакта’ б. **решетка**, ч. **mříž /mříže**/б. решетка/

‘явление, по функция подобно на секира’ б. **данъчна секира**

‘явление, по функция подобно на конец’ ср. **конац** /б. конец/

‘явление, по функция подобно на завеса’б. **информационна завеса**,б. **шенгенска завеса**, ср. **гвоздена завеса**, ср. **димна завеса**, завеса’ ч. **oropa** /б. завеса/ **železná oropa**, ч. **záclona** /б. завеса/, фр. **rideau** /б. завеса/

‘явление, по функция подобно на картина’ р. **картина (заболевания)**,б.(клинична) **картина**, ч. **obraz**/б. картина/ **krevní obraz**

‘явление, по функция подобно на мрежа’ б. **мрежа**, ч. **sít** /б. мрежа/

‘явление, по функция подобно на секира’б. **секира** /данъчна секира/

‘явление, по функции подобно на скелет’ б. **скелет /на ролята, пиесата**/,р. **скелет** /б. скелет/, ср. **костур** /б. скелет/, ч. **kostra** /б. скелет/ **kostra románu**,фр. **ossature** /б. скелет/,фр. **squelette** /б. скелет/

‘явление, по функция подобно на подплата’ б. **подплата**,р. **подкладка (логическая)** /б. подплата/

‘явление, охарактеризирано по свойство приписвано на артефакта’б. **мантия /на ноцта**/

‘явление, по функция подобно на картина’ б. **картина**

‘язвителен човек’р. **перец** /б. чушка/

‘ярко облечен човек’ б. **папагал**

ОБРАЗНИ МЕТАФОРИ – ТЕМАТИЧЕН КАТАЛОГ

I. ПРЕХОД ‘ЖИВОТНО – ЧОВЕК’

‘автор на анонимки’ фр. **corbeau** /б. гарван/

‘алчен човек’ ср. **ајкула** /б. акула/, б. **акула**, а. **hog** /б. шопар/, а. **pig** /б. прасе/, а. **shark** /б. акула/

‘алчен човек; крадец’ ср. **хрчак** /б. хамстер/

‘атлет, който е начело на група от бегачи’ фр. **lièvre** /б. заек/

‘атрактивен, предизвикващ женското внимание мъж’ ср. **мачор**/ **мачак** /б. котарак/

‘атрактивна млада жена’ ср. **риба** /б. риба/

‘бавен, муден човек’ б. **костенурка**, фр. **tortue** /костенурка/, а. **tortoise** /б. костенурка/

‘безогледен, хищен човек’ б. **хиена**, ср. **хијена** /б. хиена/

‘безчестен и подъл човек’ ср. **куја** /б. кучка/, р. **сука** /б. кучка/

‘безхарактерен човек’ б. **охлюв**, ср. **пуж** /б. охлюв/, ч. **svině** /б. свиня/

‘брокер, който играе на борсата за повишаване на акциите’ р. **бык** /б. бик/

‘бъбрив човек’ б. **сврака**, р. **сорока** /б. сврака/, ч. **straka** /б. сврака/, фр. **pie** /б. сврака/, а. **magpie** /б. сврака/, р. **соловей** /б. славей/; ср. **чавка** /б. чавка/

‘бърз, подвижен човек’ ср. **веверица** /б. катерица/

‘бързоразвиваща се страна’ б. **тигър**

‘важен и влиятелен човек’ р. **кит** /б. кит/

‘важен и надменен човек’ р. **гусь** /б. гъсок/

‘важна политическа личност’ фр. **éléphant** /б. слон/

‘верен, предан човек’ б. **куче**

‘дреха, подобна на парцал’ а. **rag**

‘вестник с ниско качество’ а. **rag**

‘висока и слаба девойка’ фр. **bique** /б. коза/

‘високомерен човек’ фр. **rou** /б. въшка/

‘влиятелен човек’ б. **лъв**

‘вражески снайпер, който стреля отгоре’ р. **кукушка** /б. кукувица/

‘вял, студен и безстрастен човек’ р. **рыба** /б. риба/

‘гальовна жена’ фр. **chatte** /б. котка/

гальовно обръщение към дете б. **пиле**, ч. **kuře** /б. пиле/; б. **буболечка**, ч. **kukačka** /б. кукувица/

‘глупав човек’ б. **вол**, ср. **во** /б. вол/, ч. **vůl** /б. вол/, б. **гъсок**, а. **goose** /б. гъска/, б. **магаре**, р. **осел** /б. магаре/, а. **donkey** /б. магаре/, б. **овен**, б. **овца**, б. **теле**, ср. **теле** /б. теле/, р. **баран** /б. овен/, р. **индюк** /б. пуйка/, ср. **ћурак (ћуран)** /б. пуйка/, ср. **коњ** /б. кон/, ср. **мазга** /б. катър/, ср. **тетреб** /б. глухар/, ср. **сом** /б. сом/, ч. **osel** /б. магаре/, ч. **mezek** /б. катър/, , ч. **trubec** /б. търтей/, ч. **výr** /б. бухал/, фр. **huître** /б.стрида/, а. **goat** /б.козел/,

‘глупав и доверчив човек’ б. **теле**, б. **патица (патка)**, б. **шаран**

‘глупав и мързелив човек’ фр. **veau** /б. теле/

‘глупав и наивен човек’ фр. **dindon** /б. пуйка/, фр. **pigeon** /б. гълъб/,

‘глупав и невеж човек’ фр. **buse** /б. мишелов/

‘глупав и недодялан човек’ ч. **tele** /б. теле/

‘глупав и ограничен човек’ ч. **velbloud** /б. камила/

‘глупав и упорит човек’ ср. **магарац** /б. магаре/, б. **магаре**, р. **ишак** /б. магаре/, фр. **âne** /б. магаре/, б. **муле**, р. **мул** /б. муле/, фр. **mulet** /б. муле/, а. **mule** /б. муле/

‘глупава жена’ б. **гъска**, ср. **гуска** /б. гъска/, р. **гусыня** /б. гъска/, ч. **husa** /б. гъска/, фр. **oie** /б. гъска/, б. **кокошка**, ср. **кокошка** /б. кокошка/, р. **курица** /б. кокошка/, ч. **slepice** /б. кокошка/, б. **пуйка**, ср. **ћурка** /б. пуйка/, фр. **dinde** /б. пуйка/, ч. **качена** /б. патица/, фр. **becasse** /б. бекас/, ср. **крава** /б. крава/, р. **корова** /б. крава/,

‘глупава и надута жена’ б. **пуйка**, ч. **krůta** /б. пуйка/

‘глупав и упорит човек’ ср. **магарац** /б. магаре/, б. **магаре**, б. **муле**, р. **ишак** /б. магаре/, р. **мул** /б. муле/, фр. **âne** /б. магаре/, фр. **mulet** /б. муле/, а. **mule** /б. муле/

‘глупав и не внушаващ уважение човек’ р. **теленок** /б. теле/

‘глупава жена’ б. **гъска**, ср. **гуска** /б. гъска/, р. **гусыня** /б. гъска/, б. **кокошка**, ср. **кокошка** /б. кокошка/, р. **курица** /б. кокошка/, ср. **крава** /б. крава/, р. **корова** /б.

крава/,б. **пуйка**, ср. **һурка** /б. пуйка/, ч. **husa** /б. гъска/, ч. **kačena**/б. патица/, ч. **slepice**/б. кокошка/, фр. **becasse** /б. бекас/, фр. **dinde** /б. пуйка/, фр. **oie** /б. гъска/

‘глупава и доверчива жена’ б. **патица**/ **патка**

‘глупава и надута жена’ б. **пуйка**, ч. **krûta** /б. пуйка/

‘горделив човек’ б. **петел**

‘граблив човек’ ср. **јастреб** /б. ястреб/

‘грозен мъж’ ч. **ориќак**/б. маймуна/

‘грозен човек’ б. **маймуна**, р. **обезьяна** /б. маймуна/, ч. **орпце**/б. маймуна/, ч. **sûva**/б. сова/, фр. **crapaud** /б. жаба/, фр. **singe** /б. маймуна/

‘грозен и груб човек’ б. **орангутан**, р. **орангутанг** /б. орангутан/, фр. **orang-outan** /б. орангутан/

‘грозна жена’ б. **крокодил**, р. **крокодил** /б. крокодил/, фр. **crocodile** /б. крокодил/, б. **кукумявка**, б. **скумрия**, ч. **sûva**/б. сова/, фр. **guenon** /б. маймуна/, а. **crow** /б. врана/

‘грозна и слаба жена’ б. **сврака**, фр. **sauterelle** /б. скакалец/

‘груб човек’ а. **bear** /б. мечка/, фр. **cheval** /б. кон/

‘груба жена с мъжко поведение’ фр. **cheval** /б. кон/

‘дебел и тромав човек’ р. **бегемот** /б. хипопотам/, фр. **hippopotame** /б. хипопотам/

‘дебела и неподвижна жена’ р. **корова** /б. крава/, фр. **vache** /б. крава/, а. **cow** /б. крава/

‘дебела, тромава жена’ ч. **kachna**/б. патица/

‘досаден човек’ б. **въшка**, ср. **гусеница** /б. гъсеница/

‘дете’ б. **паяк**, ч. **brouk**/б. бръмбар/

‘дете или дребен човек’ фр. **moustique** /б. комар/

‘дробен на ръст човек’ фр. **puce** /б. бълха/

‘дробен, слаб човек’ б. **врабче**

‘дрбно дете’ фр. **moucheron** /б. мушица/

‘дреха, подобна на парцал’ б. **парцал**, ч. **hadr**, а. **rag**

‘едра и груба жена’ б. **кобила**, ч. **kobyła** /б. кобила/

‘едра и здрава жена’ б. **кобила**, р. **кобыла** /б. кобила/

‘едро дебело дете’ ср. **бумбар** /б. земна пчела/

‘едър, кокалест, тромав човек’ б. **кранта**

‘жена, която проституира’ р. **бабочка** /б. пеперуда/, б. /нощна/ пеперуда

‘жена, която се ползва с успех сред мъжете’ р. **лъвица**, б. **лъвица**, ср. **лавица** /б. лъвица/, фр. **lionne** /б. лъвица/

‘жена, която изпъква в обществото, привлича вниманието върху себе си’ ч. **lvice** /б. лъвица/, б. **лъвица**

‘жесток човек’ р. **крокодил** /б. крокодил/

‘жесток човек, насилник’ ср. **вук/ курјак** /б. вълк/

‘жесток, безмилостен човек’ ср. **тигар** /б. тигър/, фр. **tigre** /б. тигър/

‘жесток, безскрупулен човек’ б. **вълк**, ч. **vlk** /б. вълк/, фр. **corbeau** /б. гарван/

‘живо, пъргаво дете’ б. **скакалец**

‘затворен, саможив човек’ б. **лалугер**

‘заядлив човек’ б. **таралеж**, ч. **ježek** /б. таралеж/, ч. **ježura** /б. ехидна/

‘здрав и силен човек’ р. **битюг** /б. вид кон/

‘зла жена’ б. **кучка**, ч. **fena** /б. кучка/, а. **bitch** /б. кучка/, б. **усойница**, фр. **bique** /б. коза/

‘зла и подла жена’ б. **усойница**, а. **viper** /б. усойница/

‘злобна жена’ а. **cat** /б. котка/

‘зъл човек’ б. **куче**, р. **собака** /б. куче/, ч. **pes** /б. куче/, фр. **chien** /б. куче/, б. **пес/псе**

‘зъл и отмъстителен човек’ б. **оса**

‘зъл и коварен човек’ б. **ехидна**

‘избухлив човек’ ч. **kohout** /б. петел/

‘известен човек, знаменитост’ б. **лъв**, а. **lion** /б. лъв/

‘кльошава и грозна жена’ б. **кранта**, р. **кляча** /б. кранта/

‘клюкарка’ а. **hen** /б. кокошка/

‘коварен човек’ ч. **zmiје** /б. пепелянка/

‘коварен и зъл човек’ б. **змия**, ср. **гуја/ змија** /б. змия/, р. **змея** /б. змия/, ч. **had** /змия/, фр. **serpent** /б. змия/, р. **ехидна** /б. ехидна/

‘коварен човек’ а. **snake** /б. змия/

‘коварна жена’ б. **кобра**, р. **кобра** /б. кобра/, ч. **zmiје**/б. пепелянка/, фр. **cobra** /б. кобра/

‘капризен, непостоянен човек’ а. **chameleon** /б. хамелеон/

‘консервативен човек’ р. **зубр**/б. зубър/

‘космат мъж’ б. **орангутан**

‘крадец’ ср. **пацов** /б. плъх/

‘красив, мъжествен и силен човек’ б. **орел**, р. **орел** /б. орел/

‘кротък, безобиден човек’ б. **буболечка**, ср. **бубица/ буба** /б. буболечка/

‘кротък, тих човек’ б. **мушица**

‘кротък и послушен човек’ б. **агне**, р. **агнец, ягненок** /б. агне/, ср. **јагње** /б. агне/, ч. **jehně** /б. агне/, фр. **agneau** /б. агне/

‘кротък, търпелив човек’ ч. **beránek**/б. агне/

‘лаком човек’ ср. **сом** /б. сом/

ласкаво название за момче ср. **соко** /б. сокол/

‘ласкаво обръщение към дете’ б. **бръмбарче**, ч. **brouk** /б. бръмбар/, ч. **brouček**/б. бръмбарче/

‘ласкаво обръщение към жена’ р. **ласточка** /б. лястовица/, фр. **chatte** /б. котка/, фр. **colombe** /б. гълъб/, фр. **poule** /б. кокошка/, фр. **puce** /б. бълха/

‘ласкаво обръщение към мъж’ р. **голубь** /б. гълъб/, фр. **pigeon** /б. гълъб/, фр. **poulet** /б. пиле/, фр. **poussin** /б. пиле/, фр. **canard** /б. патица/, р. **кот** /б. котарак/, фр. **chat** /б. котарак/, р. **котик** /б. морска котка/, фр. **lapin** /б. заек/, фр. **rat** /б. плъх/

‘ласкаво обръщение към любим човек’ б. **гълъбче**, ч. **holoubě**/б. гълъбче/

‘ласкаво обръщение към любима жена’ б. **гълъбица**, ч. **holubice**/б. гълъбица/

‘лекомислен човек’ ср. **лептип** /б. пеперуда/, р. **бабочка** /б. пеперуда/, а. **butterfly** /б. пеперуда/, фр. **hanneton** /б. бръмбар/

‘ловък и ненаситен рибар’ ч. **vydra** /б. видра/

‘ловък човек’ фр. **anguille** /б. змиорка/
‘ловък човек, който прониква навсякъде’ р. **вѣюн** /б. змиорка/
‘лош човек, мръсник’ ср. **буба /бубица** /б. буболечка/
‘лош човек’ ср. **буба** /б. буболечка/
‘лукава, подла жена’ ч. **ještěrka**/б. гущер/
‘малки деца’ ср. **пиле** /б. пиле/
‘малко дете’ б. **паяк**, р. **клоп** /б. бълха/
‘малък, дребен човек’ а. **midge** /б. мушица/
‘млад и кротък човек’ ч. **kuře** /б. пиле/
‘млад и наивен човек’ р. **цыпленок** /б. пиле/
‘млад, неопитен и затова плах човек’ б. **заек**
‘млад, неопитен и затова плах войник, ученик и др.’ б. **заек**
‘млад, неопитен човек’ б. **заек**, ч. **zajíc**/б. заек/
‘млад и неопитен човек’ б. **кутре, пале**, р. **щенок** /б. кученце/
‘млад спортист’ фр. **poussin** /б. пиле/
‘млада и подвижна жена’ р. **коза** /б. коза/, р. **стрекоза** /б. водно конче/
‘младеж, който добре се облича’ ср. **детлић/ дѣтао** /б. кълвач/
‘многодетна майка /плодовита жена/’ фр. **jument** /б. кобила/
‘мръсен човек’ б. **шопар**, а. **hog** /б.шопар/, ч. **čuně** /б. шопар/, ч. **čuník** /б. шопар/, б.
прасе, ч. **prase** /б. прасе/, а. **pig** /б. прасе/, б. **свиня**, ср. **свиња** /б. свиня/, р. **свинья** /б.
свиня/, ч. **svině** /б. свиня/, ч. **verř** /б. шопар, свиня, прасе/, фр. **cochon** /б. свиня/,
‘мръсно дете’ р. **поросенок** /б. прасе/
‘муден и глупав човек’ р. **тетеря** /б. тетрев/
‘мъж, който подражава безсмислено на другите’ ч. **opičák /маймуна**/
‘мъж, който ухажва’ фр. **соқ** /б. петел/
‘мъж с леко поведение по морските курорти’ ср. **галеб** /б. чайка/
‘мъж, чиято жена му изневерява’ ср. **јарац** /б. козел/

‘мъжествен и силен човек’ б. **орел**, ср. **орао** /б. орел/
‘мързелив човек’ ч. **svině** /б. свиня/, ч. **trubec** /б. търтей/
‘набожна жена’ фр. **grenouille** /б. жаба/
‘нахално момче или млад мъж’ а. **pur** /б. кученце/
‘надменен човек’ б. **пуюк**, р. **индюк** /б. пуюк/
‘невъзпитан човек’ р. **свинья** /б. свиня/
‘невинен човек’ а. **lamb** /б. агне/
‘негодник, подлец’ ср. **цукела (цукац)** /б. пес/, **кер** /б. куче, пес/
‘нежелан събеседник на влюбена двойка’ ч. **slon** /б. слон/
‘незначителен човек’ б. **мравка**
‘неморален човек’ ч. **čuně** /б. шопар/
‘ненаситен човек, паразит’ ср. **гусеница** /б. гъсеница/
‘необщителен, затворен човек’ б. **борсук / язовец**
‘неопитен войник’ ср. **гуја/ змија** /б. змия/, ср. **гуштер** /б. гушер/, ср. **фазан** /б. фазан/
‘неопитен човек’ ч. **jehně** /б. агне/
‘неповратлив и мързелив човек’ р. **байбак** /б. мармот/
‘неповратлив, тромав човек’ р. **боров** /б. шопар/, р. **хомяк** /б. хомяк/
‘непорядъчен и низък човек’ б. **свиня**, ср. **свиња** /б. свиня/, р. **свинья** /б. свиня/, ч. **prase** /б. прасе/
‘непривлекателна жена’ а. **dog** /б. куче/
‘неприятен човек’ фр. **chameau** /б. камила/
‘неприятен, несимпатичен човек’ ср. **врана** /б. врана/, а. **pig** /б. прасе/
‘неприятна жена (човек)’ ч. **sůva** /б. сова/
‘неприятна и досадна жена’ фр. **punaise** /б. дървеница/
‘несъобразителен, глупав човек’ ср. **коза** /б. коза/
‘нечестен човек’ а. **shark** /б. акула/

‘нешастна, окаяна жена’ ср. **кукавица** /б. кукувица/

‘нищожен човек’ б. **парцал**, б. **червей**, ср. **црв** /б. червей/, р. **червь** /б. червей/, ч. **červ** /б. червей/, фр. **ver** /б. червей/

‘нищожен и безличен човек’ б. **въшка**, р. **вошь** /б. въшка/

‘обидно название за дете, момче’ ср. **штене** /б. кученце/

‘обидно прозвище за жена’ ср. **кобила** /б. кобила/

обща негативна характеристика за жена б. **гарга**, б. **коза**, б. **крава**, б. **кучка**, р. **сука** /б. кучка/, ч. **klisna** /б. кобила/, **koza** /б. коза/, ч. **kráva** /б. крава/, ч. **opice** /б. маймуна/, фр. **chienne** /б. кучка/

обща негативна характеристика за мъж р. **козел** /б. козел/, фр. **bouc** /б. козел/

обща негативна характеристика за човек б. **бизон**, б. **магаре**, фр. **âne** /б. магаре/, б. **маймуна**, б. **овен**, б. **пес/псе**, р. **пес**, ср. **пашче/ псето** / б. **пес**/, фр. **mâtin** /б. пес/, б. **свиня**, ч. **svině** /б. свиня/, а. **swine** /б. свиня/, б. **прасе**, ч. **prase** /б. прасе/, фр. **porc** /б. прасе/, б. **теле**, ,р. **гадюка** /б. усойница/, ч. **sysel** /б. лалугер/, фр. **morue** /б. моруна/, фр. **vache** /б. крава/, фр. **vipère** /б. пепелянка/

обща положителна характеристика за човек, ласкаво обръщение ср. **голуб** /б. гълъб/

обща положителна характеристика за човек ср. **бубица/ буба** /б. буболечка/

‘ограничен човек’ ч. **kuň** /б. кон/

‘опитен и ценен специалист’ б. **зубър**

‘опитен моряк’ ч. **tuleň** /б. тюлен/

‘опитен, обигран човек’ ч. **vlk** /б. вълк/

‘отблъскващ с външността си човек’ фр. **rou** /б. въшка/

‘отмъстителен човек’ фр. **mule** /б. муле/

‘палаво дете’ ср. **чиков** /б. змиорка/, а. **monkey** /б. маймуна/

‘пласьор на дрога’ фр. **fourmi** /б. мравка/

‘подвижен човек’ б. **катерица**, фр. **écureui** /б. катерица/

‘подвижен, пъргав човек’ б. **катерица**, ч. **veverka** /б. катерица/

‘подводничар’ б. **тюлен**

‘полицай’ а. **pig** /б. прасе/

‘подигравателно название за комунист’ ср. **црвендаћ** /б. червеношийка/

‘подла жена’ б. **усойница**

‘подъл и страхлив човек’ б. **плъх**, р. **крыса** /б. плъх/, а. **rat**, /б. плъх/

‘подъл човек’ а. **worm** /б. червей/, фр. **vipère** /б. пепелянка/

‘подъл мъж’ а. **cur** /б. пес/

‘покорен и безотговорен човек’ б. **овца**, р. **овца** /б. овца/, ч. **ovce**/б. овца/

‘покорен и боязлив човек’ ср. **овца** /б. овца/

‘политик с крайни възгледи’ б. **ястреб**, ср. **јастреб** /б. ястреб/, фр. **faucon** /б. ястреб/

‘политик с умерени възгледи’ б. **гълъб**, ср. **голуб** /б. гълъб/, ч. **holub**/б. гълъб/, фр. **colombe** /б. гълъб/

‘полицейски агент’ ср. **пас** /б. пес/

‘послушен човек’ б. **агне**

‘потентен мъж’ фр. **verrat** /б. шопар/

‘похотлив мъж’ б. **бик**, ср. **бик** /б. бик/, б. **котарак**, р. **кот** /б. котарак/, р. **кобель** /б. мъжко куче, пес/, б. **козел**, ч. **kozel** /б. козел/, а. **goat** /б. козел/, фр. **cochon** /б. свиня/, фр. **lapin** /б. заек/,

‘похотлива жена’ р. **кошка** /б. котка/

‘предан човек’ б. **куче**, р. **собака** /б. куче/, ч. **pes**/б. куче/, фр. **chien** /б. куче/

‘предател’ ср. **куче**/ **штене** /б. куче/

‘представител на престъпна групировка, която се занимава с рекет’ р. **бык** /б. бик/

‘презрян мъж’ а. **dog** /б. куче/, а. **louse** /б. въшка/

‘прекалено слаба жена’ р. **выдра** /б. видра/

‘прелъстител’ а. **wolf** /б. вълк/

‘проститутка’ б. **пеперуда**, фр. **grue** /б. жерав/, фр. **morue** /б. моруна/, фр. **poule** /б. кокошка/

‘пъргава, весела млада жена или момиче’ ч. **ještěrka**/б. гущер/

‘пътник, зрител, който няма билет’ р. **заяц** /б. заек/
‘работлив човек, който безропотно изпълнява тежка работа’ б. **вол**, фр. **boeuf** /б. вол/
‘развратна жена’ б. **кучка**, р. **сука** /б. кучка/
‘раздражителен, сприхав човек’ б. **петел**, ср. **петао** /б. петел/
‘разсеян човек’ р. **ворона** /б. врана/, фр. **couleuvre** /б. смок/
‘ревностен християнин’ фр. **brebis** /б. овца/
‘саможив човек’ б. **бухал**, фр. **hibou** /б. бухал/, р. **сыч** /б. кукумявка/, ч. **kulich** /б. кукумявка/, ч. **pavouk** /б. паяк/, р. **бирюк** /б. вълк-единак/, фр. **loup-garou (loup solitaire)** /б. вълк-единак/, фр. **ours** /б. мечка, мечок/
‘самотен човек’ б. **кукувица**, р. **кукушка** /б. кукувица/, фр. **coucou** /б. кукувица/
‘самохвалец’ а. **butterfly** /б. пеперуда/
‘свадлив човек’ р. **петух** /б. петел/, фр. **coq** /б. петел/
‘сексуално разпуснат мъж’ б. **коч**
‘сервилен човек, приспособенец’ ср. **чиков** /б. вид риба/
‘силен човек’ р. **бык** /б. бик/, фр. **taureau** /б. бик/
‘силен и храбър човек’ б. **лъв**, р. **лев** /б. лъв/, ср. **лав** /б. лъв/, фр. **lion** /б. лъв/, а. **lion** /б. лъв/
‘слаб играч в спорт или игра’ а. **rabbit** /б. заек/
‘слаб, не умеещ да се защити човек’ р. **теленок** /б. теле/
‘слаб човек’ б. **червей**, а. **worm** /б. червей/
‘слаб, кльощав човек’ ч. **žizala** /б. червей/
‘слабо, болнаво дете’ ср. **црв** /б. червей/
‘сляпо влюбен човек’ ч. **tetřev** /б. глухар/
‘смел и красив човек; герой’ б. **сокол**, р. **сокол** /б. сокол/, ср. **соко** /б. сокол/, ч. **sokol** /б. сокол/
‘стара грозна жена’ фр. **chouette** /б. кукумявка/
‘стара жена’ а. **crow** /б. врана/, ч. **herka** /б. кранта/

‘стара и неприятна жена’ фр. **taure** /б. къртица/

‘старателен, трудолюбив човек’ б. **пчеличка**

‘старшина-школник’ б. **фазан**

‘стиснат човек’ фр. **rat** /б. плъх/

‘странен човек’ ч. **brouk**/б. бръмбар/, а. **fish** /б.риба/, ч. **pavouk**/б. паяк/, фр. **zèbre** /б. зебра/

‘странен, неприятен човек’ фр. **moineau** /б. врабче/

‘страхлив човек’ б. **заек**, р. **заяц** /б. заек/, ср. **зец** /б. заек/, ср. **кукавица** /б. кукувица/, ср. **сукња** /б. пола/, ч. **zajíc** /б. заек/, а. **chicken** /б.пиле/

‘суетен самовлюбен човек, който се перчи’ б. **паун**, ср. **паун** /б. паун/

‘сутенъор’ фр. **maquereau** /б. скумрия/

‘съобразителен, хитър човек’ ср. **видра** /б. видра/

‘сърдит, нелюбезен човек’ ч. **brouk** /б. бръмбар/

‘сърдит човек’ ч. **pavouk**/б. паяк/

‘твърдоглав, упорит човек’ ч. **beran** /б. овен/

‘тлъст човек’ б. **шопар**, б. **свиня**, р. **свинья** /б. свиня/, ср. **свиња** /б. свиня/, р. **боров** /б. шопар/, ч. **verř** /б. шопар, свиня, прасе/, фр. **cochon** /б. свиня/, ч. **prase** /б. прасе

‘тромав, бавен човек’ б. **слон**, ч. **slon** /б. слон/

‘тромав човек’ б. **мечка**, р. **медведь** /б. мечка/, ср. **медвед** /б. мечка/, б. **тюлен**, р. **тюлень** /б. тюлен/, б. **слон**, р. **слон**/б. слон/, ч. **medvěd** /б. мечка/, фр. **éléphant** /б. слон/

‘трудолюбив човек’ б. **мравка**, р. **муравей** /б. мравка/, ср. **мрав** /б. мравка/, фр. **fourmi** /б. мравка/

‘умен човек’ фр. **mule** /б. муле/

‘упорит човек’ р. **баран** /б. овен/, р. **осел** /б. магаре/

‘упорит стар мъж’ фр. **crabe** /б. рак/

‘хитра жена’ фр. **guêpe** /б. оса/

‘хитър и лукав човек’ б. **лисица**, ср. **лисица** /б. лисица/, р. **лиса** /б. лисица/, ч. **liška** /б. лисица/, фр. **renard** /б. мъжка лисица/, а. **fox** /б. лисица/

‘хитър и нечестен човек’ р. **гусь** /б. гъсок/

‘хищен човек’ б. **вълк, р. **волк** /б. вълк/, ч. **vlk** /б. вълк/, фр. **loup** /б. вълк/, б. **чакал**, р. **шакал** /б. чакал/, б. **хиена**, р. **гиена** /б. хиена/, ч. **hyena** /б. хиена/, р. **акула** /б. акула/, ч. **žralok** /б. акула/, фр. **hyène** /б. хиена/,

‘хищен, безпощаден човек’ б. **ястреб**, ч. **jestřáb**/б. ястреб/, фр. **chacal** /б. чакал/, фр. **requin** /б. акула/

‘храбър, опитен човек’ б. **вълк**, ср. **вук** / **курјак** /б. вълк/, фр. **loup** /б. вълк/

‘членове на вътрешнопартийна опозиция’ б. **мравка**/ **сини мравки**/

‘човек, който бързо намира следи’ б. **хрътка**

‘човек, който веща лошо’ ч. **syček** /б. кукумявка/

‘човек, който е обсебен от събирането, трупането на неща’ а. **magpie** /б. сврака/

‘човек, който е песимист’ ч. **syček** /б. кукумявка/

‘човек, който е работоспособен сутрин’ б. **чучулига**, р. **жаворонок** /б. чучулига/, фр. **alouette** /б. чучулига/

‘човек, който е склонен да работи вечер и нощем’ б. **сова**, р. **сова** /б. сова/, ч. **sova**/б. сова/, фр. **hibou** /б. сова/

‘човек, който експлоатира’ б. **акула**, б. **вълк**, ср. **ајкула** /б. акула/, р. **акула** /б. акула/, ч. **vlk** /б. вълк/, ч. **žralok**/б. акула/, фр. **corbeau** /б. гарван/, фр. **requin** /б. акула/

‘човек, който живее затворено’ б. **къртица**

‘човек, който живее от чужд труд’ б. **търтей**, ср. **трут** /б. търтей/, р. **трутень** /б. търтей/, ч. **trubec** /б. търтей/, фр. **bourdon** /б. търтей/, ср. **стеница** /б. дървеница/, б. **паразит**, ср. **паразит** /б. паразит/, ч. **cizopasník** /б. паразит/, ч. **parazit** /б. паразит/, фр. **parasite** /б. паразит/, а. **parasite** /б. паразит/

‘човек, който заграбва чуждото’ ср. **јазавац** /б. язовец/

‘човек, който живее на гърба на другите’ ч. **štěnice**/б. дървеница/

‘човек, който застъпва миролюбива политика’ б. **гълъб**, а. **dove** /б. гълъб/

‘човек, който застъпва агресивна външна политика’ а. **hawk** /б. ястреб/, б. **ястреб**

‘човек, който се занимава с плуване през зимата на открито’ б. **морж**

‘човек, който заучава материала, без да го осмисли’ б. **кълвач**

‘човек, който избягва обществото’ р. **глухарь** /б. глухар/

‘човек, който изповядва някаква религия, вярващ’ ср. **овца** /б. овца/

‘човек, който изпъква в обществото, привлича вниманието върху себе си’ ч. **lev** /б. лъв/,
б. **лъв**

‘човек, който изпълнява безропотно тежка работа’ б. **муле**, р. **ишак** /б. магаре/, р. **мул**
/б. муле/, фр. **mule** /б. муле/, фр. **mulet** /б. муле/, р. **верблюд** /б. камила/,

‘човек, който изсмуква от другите всички жизнени сили’ ср. **паук** /б. паяк/, р. **паук** /б.
паяк/

‘човек, който има успех в обществото и сред жените’ ср. **лав** /б. лъв/

‘човек, който има хубав глас’ б. **славей**, р. **соловей** /б. славей/, ч. **slavík**/б. славей/, фр.
rossignol /б. славей/

‘човек, който мирише лошо’ б. **пор**, р. **вонючка** /б. пор/, фр. **putois** /б. пор/

‘човек, който недочува’ б. **глухар**, р. **глухарь** /б. глухар/

‘човек, който непрекъснато се оплаква’ ч. **pavouk**/б. паяк/

‘човек, който носи лоши новини’ ч. **kulich** /б. кукумявка/

‘човек, който постоянно налита на бой’ б. **петел**, б. **петле**

лаком човек ‘човек, който обича много да яде’ б. **мечка**

‘човек, който обича да мърмори’ ч. **brouk**/б. бръмбар/

‘човек, който обича да се мръщи и мърмори’ ч. **medvěd** /б. мечка/

‘човек, който отговаря остро на думи и постъпки, струващи му се обидни’ б.

таралеж, р. **еж** /б. таралеж/

‘човек, който повтаря чужди мисли’ б. **папагал**, ср. **папагај** /б. папагал/, р. **попугай** /б.

папагал/, ч. **paroušek**/б. папагал/, фр. **perroquet** /б. папагал/

‘човек, който подражава безсмислено на другите’ б. **маймуна**, р. **обезьяна** /б.

маймуна/, ср. **мајмун** /б. маймуна/, ч. **opice**/б. маймуна/, фр. **singe** /б. маймуна/

‘човек, който прави съмнителни сделки’ фр. **faisan** /б. фазан/

‘човек, който предизвиква презрение’ ср. **пас**, **псето/пашче**, **кер/цукела** /б. **пес**/, р. **пес** /б. **пес**/

‘човек, който пренася наркотици зад граница’ б. **муле**, р. **ишак** /б. **магаре**/, а. **mule** /б. **муле**/

‘човек, който прониква навсякъде, благодарение на хитрост и нечестност’ р. **жук** /б. **бръмбар**/

‘човек, който продава акции, дялове, с намерението да ги изкупи обратно на по-ниска цена’ а. **bear** /б. **мечка**/

‘човек, който купува акции, дялове, за да ги продаде по-късно на по-висока цена’ а. **bull** /б. **бик**/

‘човек, който с поведението си размива околните’ б. **маймуна**, ч. **орисе** /б. **маймуна**/

‘човек, който се занимава с плуване през зимата на открито’ б. **морж**, р. **морж** /б. **морж**/

‘човек, който се ползва с успех сред жените’ р. **лев** /б. **лъв**/, фр. **lion** /б. **лъв**/

‘човек, който преследва нещо страстно’ а. **hound** /б. **копой**/

‘човек, който често сменя възгледите си’ ср. **гуштер** /б. **гушер**/

‘човек, който цапа’ ч. **џупѝ** /б. **шопар**/

‘човек, който шпионира’ б. **копой**, б. **къртица**, р. **крот** /б. **къртица**/, б. **опашка**, р. **ищейка** /б. **копой**/, фр. **limier** /б. **копой**/, фр. **taure** /б. **къртица**/, а. **mole** /б. **къртица**/

‘човек, на когото лесно се влияе’ а. **sheep** /б. **овца**/, б. **овца**

‘човек с дълга брада’ б. **козел**, ср. **јарац** /б. **козел**/

‘човек с груби обноски, предизвикващ неодобрение’ фр. **mâtin** /б. **пес**/

‘човек с низки наклонности’ ср. **крмак** / **брав** / **вепар** /б. **шопар**/

‘човек с особен социален статут’ б. **риба**, фр. **poisson** /б. **риба**/

‘човек с отрицателни качества, негодник’ ср. **уш** / **ваш** /б. **въшка**/

‘човек с психически отклонения’ б. **кукувица**

‘човек с труден характер’ фр. **hérisson** /б. **таралеж**/

‘шпионин’ фр. **mouche** /б. **муха**/

‘ярко облечен човек’ б. **папагал**

II. ПРЕХОД 'РАСТЕНИЕ – ЧОВЕК'

'безхарактерен човек' ч. **brambora** /б. картоф/

'бодър човек' б. **кукуряк**

'глупав човек' б. **ряпа**, б. **тиква**, ср. **тиква** /б. тиква/, фр. **citrouille** /б. тиква/, р. **лопух** /б. репей/, ср. **буква** /б. бук/, фр. **noix** /б. орех/, фр. **poire** /б. круша/

'глупав и ограничен човек' ч. **tulipán** /б. лале/

'дебело румено момиче' ср. **цвекла** /б. цвекло/

'девойка' фр. **groseille** /б. френско грозде/

'досаден човек' б. **репей**, ср. **чичак** /б. репей/

'здрав момък, юнак' ср. **яблан** /б. топола/

'красива жена' ср. **ружа** /б. роза/

'мил, любим човек' ср. **ябука** /б. ябълка/, ср. **ягода** /б. ягода/

'млада и красива девойка или жена' ч. **jahúdká** /б. ягодка/

'наивен човек' фр. **pommier** /б. ябълка/

'незначителни хора' ср. **боранија** /б. зелен фасул/

'натрапник на среща на влюбени' ч. **křen** /б. хрян/

'самовлюбен човек' б. **нарцис**, р. **нарцисс** /б. нарцис/, ср. **суноврат** /б. нарцис/, фр. **narcisse** /б. нарцис/

'сприхав човек' б. **чушка**

'срамежлива жена' б. **мимоза**, ч. **citlivka** /б. мимоза/

'стара мома' фр. **griotte** /б. вишна/

'стройна жена' б. **топола**

'тромав човек' ч. **křen** /б. хрян/

'тъп, нечувствителен човек' б. **дъб**, р. **дуб** /б. дъб/

'човек, който често и безпринципно променя възгледите си в зависимост от обстановката' б. **слънчоглед**

'човек, който обича чистотата' р. **чистяк** /б. жълтурче/

‘човек или предмет, който има дефект или не притежава нужните качества’ а. **lemon** /б. лимон/

‘чувствителна жена’ ч. **citlivka** /б. мимоза/

‘язвителен човек’ р. **перец** /б. чушка/

III. ПРЕХОД ‘ПРЕДМЕТ (ЯВЛЕНИЕ) – ЧОВЕК’

‘административно ръководство’ б. **шапка**

‘апатичен, вял човек’ р. **тюфяк** /б. сламен матрак/

‘безхарактерен човек’ р. **тряпка** /б. парцал/

‘богати хора’ фр. **linge** /б. бельо/

‘бъбрив човек’ б. **кречетало**, р. **трещотка** /б. кречетало/, р. **балаболка** /б. дрънкулка/, ср. **чегрталъка** /б. кречетало/, фр. **crécelle** /б. кречетало/

‘висок човек’ р. **дубина** /б. тояга/

‘висока и слаба жена’ б. **спица**

‘влиятелен човек’ а. **wheel** /б. колело/

‘вял, разсеян човек’ р. **шляпа** /б. шапка/

‘глупав човек’ б. **дръвник**, б. **пън**, р. **болван** /б. пън/, р. **чурбан** /б. пън/, ч. **špalek** /пън/, фр. **bûche** /б. пън/, фр. **souche** /б. пън/, р. **балда** /б. чук/, р. **дубина** /б. тояга/, ср. **батина** /б. тояга/, р. **колпак** /б. калпак/, ч. **pytlík** /чувалче/, фр. **cruche** /б. стомна/, фр. **gourde** /б. кратуна/, фр. **pantoufle** /б. чехли/

‘глупав и наивен човек’ а. **mug** /б. чаша/

‘дебел човек’ б. **бъчва**, ч. **sud** /б. бъчва/, б. **каца**, **беџка** /б. каца/, б. **буре**, ср. **буре** /б. буре/,

‘дебела жена’ б. **бъчва**, р. **бочка** /б. бъчва/, ч. **kád** /б. каца/

‘дебела и безформена девойка’ фр. **sac** /б. чувал/

‘дебел и тромав човек’ ср. **клада** /б. късо и дебело дърво/, р. **колода** /б. късо и дебело дърво/

‘дете’ р. **кнопка** /б. бутон/

‘добре облечена жена’ фр. **linge** /б. бельо/

‘досаден човек’ фр. **scie** /б. трион/

‘дребен съучастник’ фр. **couteau** /б. нож/

‘едър (млад) човек’ ч. **klacek** /б. тояга/

‘жена с малък бюст’ б. **дъска**

‘жената като предмет на чувствено отношение от страна на мъжете’ б. **фуста**, р. **юбка** /б. пола/

‘запаляйко’ ср. **друкер** /б. секретно копче/

‘заядлив човек’ б. **трион**, р. **пила** /б. трион/

‘значим сътрудник’ б. **ръка**, р. **рука** /б. ръка/, ср. **рука** /б. ръка/, ч. **ruka** /б. ръка/ **pravá ruka**, а. **hand** /б. ръка/

‘зъл, ехиден човек’ р. **язва** /б. язва/

‘инертен човек’, а. **face**/б. лице/*the unacceptable face of social drinking*/, фр. **souche** /б. пън/

‘лаком човек’ б. **търбух**, фр. **fourchette** /б. вилица/

‘лека жена’ ч. **štětka** /б. четка/

‘луд, побъркан човек’ фр. **marteau** /б. чук/

‘малък, дребен човек’ р. **кнопка** /б. бутон/

‘много слаб човек’ б. **скелет**, б. **клучка**, р. **спичка** /б. кибритена клечка/, р. **щепка** /б. клечка/, ч. **parátko** /б. клечка за зъби/

‘мършав човек’ фр. **clou** /б. гвоздей/

‘невъзпитан, груб човек’ ч. **klacek** /б. тояга/

‘невеж, некултурен човек’ р. **сапог** /б. ботуш/

‘незначителен предмет или човек’ ср. **реп** /б. опашка/

‘неморална жена’ б. **метла**, б. **парцал**, а. **besom** /б. метла/, фр. **chiffon** /б. парцал/

‘нисък човек’ б. **тапа**, р. **кнопка** /б. копче/

‘нищожен човек’ б. **парцал**, ср. **крпа** /б. парцал/

обща положителна характеристика за човек фр. **bouchon** /б. тапа/

‘предмет/ човек, по функция подобен на буфер’ б. **буфер**, ср. **одбојник** /б. буфер/, р. **буфер** /б. буфер/, фр. **tampon** /б. буфер/, а. **buffer** /б. буфер/

‘пуритан’ фр. **collet** /б. яка/

‘пътник в самолет’ фр. **sac** /б. чувал/

‘работник, който прави метални части чрез извиване’ ср. **друкер** /б. секретно копче/

‘скъп човек’ ч. **hlavička** /б. главичка/*hlavičko drahá*

‘слаб, нерешителен човек’ ч. **bačkora** /б. пантоф/

‘слаб и висок човек’ фр. **trique** /б. сопа/

‘слаба жена’ ср. **даска** /б. дъска/, р. **доска** /б. дъска/

‘тромав, бавен човек’ р. **мешок** /б. чувал/

‘угодник’ фр. **paillason** /б. изтривалка/

‘хитър човек’ ч. **podšívka** /б. подплата/

‘хлапак, младеж’ ср. **клинац** /б. клинец/

‘човек, който често и безпринципно променя възгледите си в зависимост от обстановката’ б. **ветропоказател**, р. **флюгер** /б. ветропоказател/, фр. **girouette** /б. ветропоказател/, ср. **ветроказ** /б. ветропоказател/

‘човек, който е останал без близки’ ср. **пањ** /б. пњн/

‘човек, който има голяма външна прилика с някого’ б. **портрет**, р. **портрет** /б. портрет/

‘човек, който не може да пази тайна’ ср. **решето** /б. решето/

‘човек, който не се интересува от важни и сериозни неща’ б. **перде**

‘човек, който неразумно харчи пари’ фр. **panier** /б. кошница/

‘човек, който пие много’ б. **бъчва**, р. **бочка** /б. бъчва/, ср. **чеп** /б. тапа/

‘човек, който предизвиква възхищение с красотата си’ б. **картина**

‘човек, който причинява беди и страдания’ а. **scourge** /б. бич/

‘човек, който се подмазва’ фр. **carpette** /б. килимче/

‘човек, който следва някого’ б. **опашка**, р. **хвост** /б. опашка/, а. **tail**,

‘човек, който шпионира’ б. **опашка**, р. **хвост** /б. опашка/, а. **tail** /б. опашка/

‘човек, лице’ ср. **слика** /б. картина/

‘човек, охарактеризиран по функция, приписвана на артефакта’ = ‘служба, длъжност’ фр. **casquette** /б. фуражка/, б. **фуражка**

‘човек, по функция подобен на мишена’ б. **мишена**, р. **мишень** /б. мишена/, ч. **terč** /мишена/, а. **target** /б.мишена/, фр. **cible** /б. мишена/

‘човек/предмет, който предизвиква възхищение с красотата си’ б. **картина**, ч. **obraz** /б. картина/

‘човек/ предмет с изключителни качества’ б. **бомба**, ср. **бомба** /б. бомба/

‘човек/ предмет, определящ посока, насока, образец’ б. **компас**, ср. **компас** /б. компас/, ч. **kompas**

‘човек/ предмет, който играе роля на прикритие’ б. **параван**, ср. **параван** /б. параван/, р. **ширма** /б. параван/, фр. **paravent** /б. параван/, а. **screen** /б. параван/, а. **veil** /б. воал/

‘човек/ предмет, охарактеризиран по определено свойство, приписвано на артефакта’ а. **brush** /б. четка/ **abrushofdeath, law**

‘човек/ предмет, охарактеризиран по определено свойство, приписвано на артефакта’ а. **thread (ofthebook, discussion)** /б. нишка/

‘човек/ предмет, охарактеризиран по определено свойство, приписвано на артефакта’ а. **wheel (thewheelofthehistory)**,/ б. колело (колелото на историята)/

‘човек/ предмет, охарактеризиран по свойство, приписвано на артефакта’ б. **бижу**, ч. **klenot** /б. скъпоценност/

‘човек с голям жизнен опит’ б. **брада**, р. **борода** /б. брада/

‘човек, характеризирани по свойство, приписвано на артефакта’ = ‘двуличен, неискрен човек’ ср. **тањир (као) ердельски тањир** /б. чиния/

‘чувствителен човек’ б. **сеизмограф**, ср. **сеизмограф** /б. сеизмограф/

IV. ПРЕХОД ‘ЧАСТ НА ТЯЛОТО – ЧОВЕК’

‘болезнено слаб човек’ б. **скелет**, р. **скелет**, ср. **костур** /б. скелет/, ср. **скелет** /б. скелет/, фр. **squelette**/б. скелет/ б. **клетка**,

мн.ч. ‘възрастен човек, останал по психика дете’ р. **лоб** /б. чело/

‘глупав и непохватен човек’ ч. **střevo**/б. черво/

‘интимен приятел’ ч. **kost**/б. кост/

‘много дебел човек’ р. **туша** /б. одрано и изкормено тяло на животно/

‘моден и елегантен млад мъж’ а. **blood** /б. кръв/

‘низък, долен човек’ а. **heel**, б. **пета**

‘предмет/ човек, по функции подобен на нерв’ б. **нерв нерв на организацията**, р. **нерв** /б. нерв/ **нерв организации**, ср. **живац** /б. нерв/, ч. **nerv**/б. нерв/, фр. **nerf**/б. нерв/

‘слаб, но здрав и силен човек’ б. **жилка**

‘слаб или изтощен човек или животно’ б. **скелет**, р. **скелет** /б. скелет/, ср. **костур** /б. скелет/, а. **skeleton**/б. скелет/

‘хитър и лукав човек’ ч. **kuže** /б. кожа/

‘човек, който подслушва’ б. **ухо**, р. **ухо** /б. ухо/, фр. **oreille**/б. ухо/

‘човек, който шпионира’ р. **хвост** /б. опашка/, а. **tail**/б. опашка/

‘човек, подобен по функции на мозък’ б. **мозък мозък на организацията**, р. **мозг** /б. мозък/ **мозг организации**, ср. **мозак** /б. мозък/, ч. **mozek**/б. мозък/ **mozekrevoluce**, фр. **cerveau**/б. мозък/, а. **brain** /б. мозък/

‘човек, по функция подобен на сърце’ б. **сърце**, ср. **срце** /б. сърце/, ч. **srdce**/б. сърце/, фр. **coeur**/б. сърце/

V. ПРЕХОД ‘ЧАСТ НА ТЯЛОТО – ЯВЛЕНИЕ’

‘интелектуален потенциал’ б. **мозъкизтичане на мозъци**, р. **мозг** /б. мозък/, ср. **мозак** /б. мозък/; р. **скупать мозги, утечка мозгов**, ч. **mozek**/б. мозък/ **odliv mozku**, фр. **cerveau**/б. мозък/, а. **brain**/б. мозък/

‘залесени пространства, осигуряващи кислород’ б. **/бели/ дробове**, ср. **плућа** /б. бели дробове/, фр. **roumon**/б. бели дробове/

‘индивидуален облик на лице, предмет’ б. **лицеполитическо лице, рекламно лице**, р. **лицо** /б. лице/, р. **политическое лицо, лицо страны**, ср. **лице** /б. лице/

‘незначителен предмет’ ср. **реп** /б. опашка/

‘нещо незначително, с малка стойност’ ср. **кост** /б. кост/

‘отрицателно обществено явление’ р. **язва**, б. **язва**, ср. **чир** /б. язва/, ч. **vřed**/б. цирей, язва/, фр. **ulcère**/б. язва/

‘ръката като оценка за качество’ ср. **прва рука**, б. **първа ръка**

‘ръката като символ на власт’ б. **ръкатвърда**, **силна ръка**, **дясна ръка**, р. **рука**/б. ръка/**твердая**, **сильная рука**, **правая рука**, ср. **рука** /б. ръка/, ч. **ruka** /б. ръка/**tvrdá ruka** **zákona**, а. **hand**

‘талант, дарба’ ср. **нерв** /б. нерв/

‘централна или жизненоважна част’ б. **сърцесърце на държавата**, р. **сердце** /б. сърце/**сердце организации**, **сердце государства**, а. **heart** /б. сърце/

‘чест, почтеност, гордост’ ср. **образ** /б. буза/

‘чужда намеса, влияние’ б. **пръст**, ср. **прст** /б. пръст/

‘явление, по функции подобно на скелет’ б. **скелет /на ролята, пиесата/**, р. **скелет** /б. скелет/, ср. **костур** /б. скелет/, ч. **kostra**/б. скелет/**kostrarománu**/, фр. **ossature**/б. скелет/, фр. **squelette**/б. скелет/

VI. ПРЕХОД ‘ПРЕДМЕТ – ЯВЛЕНИЕ’

‘внезапно, неочаквано събитие’ б. **бомба**, ч. **bomba** /б. бомба/, фр. **bombe** /б. бомба/

‘военна операция, при която неприятелят се обхваща от две страни’ ср. **клевшта** /б. клещи/, б. **клеци**

‘връзка, свързване’ ср. **копча** /б. копче/

‘голяма грешка; глупост’ **bota**/б. обувка/

‘горчивина, яд, мъка’ ср. **пелен** /б. пелин/

‘голямо количество изобщо’ б. **чувал**, ср. **врећа** /б. чувал/

‘здрavo двустранно обхващане’ ср. **клевшта** /б. клещи/

‘знак в началото на нотната стълбица, определящ значението на нотите’ р. **ключ** /б. ключ/, б. **ключ**

‘идея или представа, впечатление за нещо’ а. **picture** /б. картина/

‘измама’ ср. **каиш** /б. колан/

‘комплимент’ б. **четка**

‘късмет’ фр. **pot**/б. гърне/

‘насилие, терор’ б. **бич**, б. **камшик**, ср. **бич** /б. бич/, фр. **trique**/б. сопа/

‘пълно обкръжаване на военни единици’ ср. **врећа** /р. чувал/

‘явление, по функция подобно на картина’ б. **картина**

‘жест, охарактеризиран по определено свойство, приписвано на артефакта’ фр. **abat-jour**/б. абажур/

‘надбавка в цената’ р. **накидка (цен)** /б. наметало/

‘най-съществената част от нещо’ б. **гвоздей**, б. **пирон**, р. **гвоздь** /б. гвоздей/, фр. **clou**/б. гвоздей/

‘натрупване на коли, хора и др., което предизвиква задръстване’ б. **тапа**, р. **пробка** /б. тапа/, ср. **чеп** /б. тапа/, фр. **bouchon**/б. тапа/

‘ненужни допълнителни неща’ а. **frill** /б.набор/

‘нешастие; наказание’ б. **бич**, ср. **бич** /б. бич/

‘несъответствие между две неща’ б. **ножици/ ножица**, р. **ножницы** /б. ножица/, ч. **nůžky** /б.ножица/

‘нишка на мисълта, на разговора’ ср. **конац** /б. конец/

‘опасна ситуация’ а. **cauldron** /б. котел/

‘обкръжение’ ч. **kotel** /б. котел/

‘общо положение, състояние на нещо’ а. **picture**/б. картина/, б. **картина**

‘огнище на напрежение’ ч. **sud** /б. бъчва/

‘опасност’ ср. **бомба** /б. бомба/

‘опасност от две страни’ ср. **маказе** /б. ножици/

‘подбор на хора и др.’ б. **цедка**

‘положение, по функция подобно на пръстен’ б. **пръстен**, р. **кольцо** /б. пръстен/

‘положение, подобно на такова в чувал’ р. **мешок** /б. чувал/, *быть в мешке, вырваться из мешка*

‘поука’ б. **обеца**

‘ситуация, охарактеризирана по определено свойство, приписвано на клещи’ б. **клещи**, ср. **клевшта** /б. клещи/

‘ситуации, създаващи затруднение за оцеляването на човека’ б. **месомелачка**, р. **мясорубка** /б. месомелачка/

‘спортна хватка, по функция подобна на ключ’ б. **ключ**, ср. **маказе** /б. ножица/

‘спортна хватка, по форма подобна на вратовръзка’ ср. **кравата** /б. вратовръзка/

‘стратегически важно положение’ б. **ключ**, ср. **кључ** /б. ключ/, фр. **clef, clé** /б. ключ/

‘средство за познание, за постигане на нещо’ ч. **klíč** /б. ключ/

‘съотношение’, ср. **кључ** /б. ключ/

‘удар с юмрук’ фр. **châtaigne**/б. кестен/

‘украса на разказ’ фр. **broderie**/б. бродерия/

‘употреба на концентрирана сила’ б. **юмрук**, ср. **песница** /б. юмрук/

‘цел, идеал’ ср. **мета** /б. мишена/

‘явление по свойство подобно на ревер’ = ‘беда, обрат’ фр. **revers** /б. ревер/

‘явление, по функция подобно на бич’ б. **бич**, р. **бич**, ч. **bič** /б. бич/

‘явление, по функция подобно на бомба’ = ‘нещо, което съдържа в себе си опасност за бъдещето’ б. **бомба**, р. **бомба** /б. бомба/

‘явление, което има функция на броня’ б. **броня**, ‘явление, което има функция на броня’ фр. **armure**/б. броня/

‘явление, което има свойство на броня’ б. **броня**, ср. **оклоп** /б. броня/

‘явление, по функция подобно на игла’ б. **игла**, ср. **игла** /б. игла/, ч. **jehlička**/б. игла/*jehličková výsměchu, závisti*

‘явление, подобно по функция на метла’ ср. /**челична**/ метла, б. /**синя**/ метла

‘явление, по функция подобно на нишка’ ср. **нит мишљења**, б. **нишка на мисълта**, ч. **nit** /б. конец/ *nit rozhovoru, nitkyspiknutí*. **thread**/б. нишка, конец/

‘явление, което предизвиква лош резултат’ б. **камшик**, ч. **knuta** /б. **камшик**/, фр. **fouet**/б. бич/

‘явление, охарактеризирано по свойство, приписвано на артефакта’ б. **наметало**, ч. **plášťtemný plášť noci**/б. плащ/

‘явление, по функция подобно на артефакта’ б. **решетка**, ч. **mříž /mříže**/б. решетка/

‘явление, по функция подобно на секира’ б. **данъчна секира**

‘явление, по функция подобно на конец’ ср. **конац** /б. конец/

‘явление, по функция подобно на завеса’ б. **информационна завеса**, б. **шенгенска завеса**, ср. **гвоздена завеса**, ср. **димна завеса**, ч. **орона** /б. завеса/ **železná opona**, ч. **záclona** /б. завеса/, фр. **rideau**/б. завеса/

‘явление, по функция подобно на картина’ р. **картина (заболевания)**, б. (клинична) **картина**, ч. **obrazkrevní obraz**

‘явление, по функция подобно на мрежа’ б. **мрежа**, ч. **sít** /б. мрежа/

‘явление, по функция подобно на подплата’ б. **подплата**, р. **подкладка (логическая)** /б. подплата/

‘явление, охарактеризирано по свойство приписвано на артефакта’ б. **мантия /на ноцта/**

VII. ПРЕХОД ‘ПРЕДМЕТ – ЧАСТ НА ТЯЛОТО’

‘голяма, едра ръка / шепа’ ср. **лопата** /б. лопата/

‘глава като част на тялото на човек’ б. **кофа**, б. **канче**

‘задник’ фр. **pot**/б. гърне/

‘лошо превозно средство’ фр. **sabot**/б. сабо/

VIII. ПРЕХОД ‘ПРЕДМЕТ – ПРЕДМЕТ’

‘голяма шапка’ б. **тенджера**

‘горен слой’ б. **риза**, ср. **кошуља** /б. риза/

‘дреха, подобна на парцал’ б. **парцал**, ср. **крпа** /б. парцал/, р. **тряпка** /б. парцал/, фр. **loque**/б. парцал/

‘залъгалка’ фр. **hochet**/б. дрънкулка/

‘маска’ ч. **kukla** /б. качулка/, ч. **rouška** /воал/

‘маска, прикритие’ , б. **плащ**, б. **мантия**, б. **наметало**, ср. **плашт** /б. плащ/, а. **cloak** /б. **наметало**/

‘място, важно във военно отношение като достъп към друг пункт’ р. **ключ** /б. ключ/

‘пари, богатство’ фр. **sac**/б. чувал/

‘покривало’ б. **наметало**, б. **воал**, ср. **огртач** /б. наметало/, ср. **копрена** /б. воал/

‘предмет, по свойство “вместилище” подобен на котел’ б. **котелкотел на войната**, **котел от чувства**

‘предмет, по функция подобен на мишена’ ср. **мета** /б. мишена/, ч. **terč** /мишена/

‘предмет, подобен по форма на гребен’ ср. **чешаль** /б. гребен/

‘предмет/ човек, по функция подобен на буфер’ б. **буфер**, ср. **одбојник** /б. буфер/, р. **буфер** /б. буфер/, фр. **tampon**/б. буфер/, а. **buffer**/б. буфер/

‘предмет, охарактеризиран по свойство, приписвано на артефакта’ б. **огледало**, р. **зеркало**, ср. **огледало душе**, б. **огледало на душата**, фр. **miroir**/б. огледало/, а. **mirror**/б. огледало/

‘предмет, охарактеризиран по свойство, приписвано на артефакта’ ср. **кожух**, б. **ледена риза**

‘предмет, по функция подобен на килим’ б. **килим**, ср. **ћилим** /б. килим/, р. **ковер** /б. килим/, б. **снежен килим**, р. **снежный ковер**, фр. **tapis**/б. килим/

‘предмет, явление по функция подобен/подобно на одеяло’ а. **blanket** /б. одеяло/

‘предмет, явление, дейност по функция подобен на щора’ а. **blind** /б. щора/

‘предмет, явление по функция подобен на килим’ а. **carpet** /б. килим/, б. **килим**

‘предмет, който се характеризира по свойство, приписвано на артефакта’

‘раздрънкано превозно средство’ фр. **clou**/б. гвоздей/

‘сензационно заглавие, напечатано с едри букви’ фр. **manchette**/б. маншет/

‘силно, сигурно средство’ ср. **бомба** /б. бомба/

‘скъсана част от дреха’ р. **бахрома** /б. ресни/

‘слаба карта в покера’ ср. **даска** /б. дъска/

‘стар несигурен плавателен съд’ б. **корито**, р. **корыто** /б. корито/

‘съкровище’ б. **гърне** (с жълтици), б. **делва** (с жълтици), фр. **pot**/б. гърне/

‘тайна’ фр. **voile**/б. воал/

‘тънка струя’ ср. **гајтан** /б. шнур/

‘тънък слой’ б. **воал**, ср. **вео** /б. воал/, ч. **rouška**/воал/

IX. ПРЕХОД ‘РАСТЕНИЕ – ЧАСТ НА ТЯЛОТО’

‘глава като част на тялото на човек’ б. **тиква**, ср. **тиква** /б. тиква/, фр. **citron**/б. лимон/, фр. **citrouille** /б. тиква/

‘крака, които са изгубили подвижност’ ср. **паъ** /б. пън/

‘лицето като част на тялото на човек’ фр. **poire**/б. круша/

X. ПРЕХОД ‘РАСТЕНИЕ – ЯВЛЕНИЕ’

‘главна опора на нещо’ б. **кит**

‘глупав филм’ фр. **navet**/б. ряпа/

‘клони от лавър като символ на победа и слава’ б. **лавър**, ср. **ловор** /б. лавър/, р. **лавр** /б. лавър/, ч. **vavřín**/б. лавър/, фр. **laurier**/б. лавър/

‘мъчителна мисъл, чувство’ б. **змия**, б. **червей**, р. **червь** /б. червей/, ср. **црв** /б. червей/, ч. **had**/б. змия/*had závisti*, ч. *červčerv závisti*, ч. **zmiје**/б. пепелянка/

‘нещо, доставящо удоволствие’ р. **малина** /б. малина/

‘нещо, което е фалшиво’ р. **липа** /б. липа/

‘нещо, което е язвително’ р. **перец** /б. чушка/

‘нещо, което привлича вниманието на хората’ а. **hook**

‘нещо съкровено, ценно’ фр. **écrin**/б. кутия/

обща негативна оценка за неща без стойност фр. **nèfle**/б. мушмула/

‘род, роднинство’ ср. **лоза** /б. лоза/

‘черешата като детайл, който променя всичко’ фр. **cerise**/б. череша/

XI. ПРЕХОД ‘РАСТЕНИЕ – ПРЕДМЕТ’

‘картина без стойност’ фр. **navet**/б. ряпа/

‘нищожна сума пари’ а. **peanut** /б.фъстък/

‘оръфана книга’ ср. **салата** /б. маруля/

‘подарък като знак на благодарност’ ср. **ябука** /б. ябълка/

‘предмет с кръгла форма’ б. **тиква**, ср. **тиква** *Има ли на тој тикви људи?* /б. има ли хора на луната/

‘фалшив документ’ р. **липа** /б. липа/

XII. ПРЕХОД ‘ЖИВОТНО – ЯВЛЕНИЕ’

‘главна опора на нещо’ б. **кит**

‘лъжлив сензационен слух’ р. **утка** /б. патица/, ч. **kachna**/б. патица/

‘лъвът като символ на българската държава и народ’ б. **лъв**

‘неспокойна мисъл, грижа’ ч. **ravouk**/б. паяк/

‘нещо, което оплита в мрежа’ б. **паяк**, ср. **паук** /б. паяк/

‘орелът като символ на руската държава и народ’ р. **орел** /б. орел/

‘символ на мира’ ч. **holub**/б. гълъб/, ч. **holubice**/б. гълъбица/

‘страна с динамична икономика’ б. **тигър**, а. **tiger** /б.тигър/

‘хоби’ ч. **koník**/б. конче/, ч. **koníček** /б. конче/

ЛИТЕРАТУРА:

Легурска 1993: *Легурска, П.* Семантични процеси с редовна проява. – В: Съпоставително езикознание, 1, 18-24.

Легурска, Панчев 2011: *Легурска, П., И. Панчев.* Представяне на фрагмент от ономасиологичния тематичен каталог на семантичните преходи (в български, руски, сръбски, чешки, френски и английски език). – *Чуждоезиково обучение*, 3, 2, 3 - 13.

Легурска 2011: *Легурска, П.* Съпоставителни лексикални анализи и основа за съпоставка. София, Издателство „Ето”, 226 с.

Легурска 2011: *Легурска, П.* Семантичен речник на типологичните характеристики на вторичното назоваване в руския и български език. София, Издателство „Ето”, 311 с.

ИЗТОЧНИЦИ:

Легурска 2006: *Легурска, П.* Фрагменти от езиковата картина през призмата на вторичното назоваване (върху материал от български, руски, сръбски, чешки, френски, английски език и иврит) (общ увод, теоретична част, съпоставка руски – български език). Депозиран ръкопис в НАЦИД, София, 130 с. УДК 801.3. Сигнатура: НД II 18719. Инв.ном. НД 21/ 2006.

Легурска 2009: *Легурска, П.* Съпоставително-типологичен анализ на вторичната номинация на предметните имена в български, руски, сръбски, чешки, френски и английски език. (общ увод, теоретична част съпоставка руски – български език). Депозиран ръкопис в НАЦИД № 51/09, София, 156 с.

Легурска 2011: *Легурска, П.* Семантичен речник на типологичните характеристики на вторичното назоваване в руския и български език. София, Издателство „Ето”, 311 с.

Легурска, Бечева, Аврамова, Веселинов, Лилова, Панчев 2009: *П. Легурска, Н. Бечева, Цв. Аврамова, Д. Веселинов, М. Лилова, И. Панчев.* Съпоставително-типологичен анализ на лексиката в родствени и неродствени езици (върху материал от български, руски, сръбски, чешки, френски и английски език). Депозиран ръкопис в НАЦИД № НД 65/ 2009, София, 1093 стр.